

LIETUVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (1305) 1975 VASARIO-FEBRUARY 6

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Nuskriaustieji

Jei išeivija ir po daugelio metų yra gyva tautine prasme, tai visų tų veiksmų dėka, kurie darbuojasi lietuviškajai kultūrai. Tų veiksmų tarpe neabejotinai svarbų vaidmenį atlieka spauda. Galime ją kritikuoti, augštesnio lygio pageidauti, bet kartu turime pripažinti, kad jos skleidžiamas žodis yra stipriai gaivinantis veiksnys, pasiekias savo tautiečius net ir tolimiausiuose pasaulio kraštuose. Tiesa, tą lietuviškąjį žodį netgi dar gyviau skleidžia moderniosios priemonės — radijas ir televizija, tačiau jos priemonės tik tiems tautiečiams, kurie gyvena didesniuose telkiniuose. Tuo tarpu spauda gali pasiekti visur. Be to, ji yra labiau išliekamo pobūdžio — išspausdinti dalykai išlieka ilgiau nei radijo ar televizijos programos, kurios išnyksta su jų pabaiga. Dėlto ir toliau išeiviams tenka pagrindinį dėmesį teikti spaudai. Tradicinis spausdintas žodis šimtmečiais gaivino religinę ir tautinę lietuvių samonę tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Jo misija iš esmės ir šiandieną nėra pasibaigusi. Ji gal net padidėjusi, nes paskaityti daugiau ar mažiau gali kiekvienas. Užsakyti laikraštį ar nusipirkti knygą taip pat gali kiekvienas. Trūksta nebet paskatos, kuri išjudintų visus tautiečius aktyviai dalyvauti spaudos gaminime, platinime ir skaityme. Mūsų tautiečių skaičius išeivijoje nėra mažas. Jei visi būtų lietuviškos spaudos prenumeratoriai, ji būtų žymiai pajęgesnė.

Tokia būklė matydama, JAV Lietuvių Bendruomenė pradėjo organizuoti spaudos vajus, teikti prenumeratorius bei skatinti ta linkme dar savosios spaudos neskaitančius. Rezultatai galbūt ir nėra dideli, tačiau pats rūpestis spaudos likimu yra vertas dėmesio. Inicijatyva gera, tačiau nepakankamai plati. Ji ribojasi tikta JAV-mis, kur ir taip spaudos būklė, palyginti, yra dar geriausia. Panašios iniciatyvos galėtų imtis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Ji turėtų atkreipti dėmesį į spaudos prieinamumą mažiau pasiturinčiuose kraštuose. Kanadoje, JAV-se ir Australijoje lietuviams spausdintas žodis yra lengvai prieinamas, bet visai kitokia būklė yra Pietų Amerikoje. Ten spaudos prieinamumas yra labai sunkus. Vietinės pajėgos neįstengia leisti dažnų ir didesnių apimties laikraščių, o ten gyvenantys tautiečiai negali prumeruoti S. Amerikoje spausdinamų laikraščių bei pirkti knygų. Išeina, kad S. Amerikoje gyvena privilegijuoti lietuviai, o P. Amerikoje — nuskriaustieji. Žiūrint visos išeivijos mastu, matyti, kad pajėgų yra, spaudos netrūksta, bet jos paskirstymas labai nelygus. Jei šiaurietiai turi gana didelį laikraščių, žurnalų, knygų pasirinkimą, tai jie turi ir pietiečių. Jei šiaurietiai gali prumeruoti spaudą pagal savo idėjinį nusistatymą ar savo skonį, tai pietiečiai tokio pasirinkimo neturi.

Taigi, pietiečiai tuo atžvilgiu yra nuskriaustųjų būklėje. Tai jau senokai pastebėjo ir komunistinė okupuotos Lietuvos spauda bei sovietiniai pareigūnai. Pastarieji bando turimą pietiečių spaudą kreipti savo politikos link, neišskiriant materialinės pagalbos, ir visai nemokamai net glėbiais siūsti komunistinius laikraščius į P. Ameriką. Esama būklė reiktų susirūpinti patriotinei visuomenei, kurios rankose tebėra pakankamai priemonių. Pirmiausia tektų palengvinti pietiečiams spaudos prieinamumą. S. Amerikos lietuvių laikraščiai galėtų daryti jiems nuolaidas. Kanados ir JAV Lietuvių Fondai, remdami kultūrinę veiklą, turėtų skirti dalį lėšų savų kraštų lietuvių spaudai ir tuo prisidėti prie nuolaidų sudarymo pietiečiams. Patys pietiečiai galėtų organizuoti vajų prumeruoti spaudai prieinama kaina. Bet daugiausia čia galėtų pasitarnauti atskiri mecenatai ir organizacijos, užsakydami laikraščius pietiečiams savo lėšomis. Adresai nesunkiai būtų gaunami iš pietiečių organizacijų, parapijų ar asmenų. Tokių pavienių mecenatų jau ir dabar yra. Reiktų tikta jų tinklą išplėsti. Veikiant ta linkme, žinoma, atsirastų ir daugiau paramos būdų. Vienas tokių būtų vietinės pietiečių spaudos stiprinimas šiaurietiš lėšomis ir bendradarbiais. Bet tai jau stambesnės iniciatyvos reikalas — vienu kitu doliu nieko nepadarysi. Pagaliau netaip jau svarbu kuriuo keliu būtų einama. Svarbiausia — nepalikti pietiečių nuskriaustųjų būklėje. Jie ir taip per ilgai joje gyveno.

KANADOS ĮVYKIAI

Atsauks privilegijas

Valstybės sekr. H. Faulknerio pranešimu, nuo 1976 m. sausio 1 d. bus panaikintos pajamų mokesčio privilegijos amerikiečių žurnalų "Time" ir "Reader's Digest" kanadiškoms laidoms. Tos privilegijos liečia ne pačius žurnalus, bet skelbėjus, kurių skelbimų išlaidos būdavo atleidžiamos nuo pajamų mokesčio. Šis principas taikomas visiem skelbimam Kanados spaudoje, bet premjero L. B. Pearsono laikais išimtis buvo padaryta ir minėtiems amerikiečių žurnalams, savo centrinės įstaigas turintiems JAV. "Time" žurnalo kanadiškoji laida papildoma keliais puslapiais Kanados žinių, o "Reader's Digest" — kanadiečių rašinių santraukomis. Pajamų mokesčio privilegijos atšaukimo valstybės sekr. H. Faulkner tikisi kanadiškų žurnalų pajamas papildyti \$16 milijonų, kurie tekdavo tiems dviem amerikiečių žurnalams. Tokia išvada gali būti klaidinga, jeigu skelbėjai savo reklamą nukreips į radiją ir televiziją. Mėnesinis "Reader's Digest" Kanadoje turėjo 1.250.000 egz. tiražą, savaitinis "Time" — 558.000. Iš kanadiš-

kų žurnalų pirmavo du mėnesiai: moterims skirtas "Chatelaine" su 991.000 skaitytojų ir bendro pobūdžio "Maclean's" su 742.000. Didžiausią tiražą betgi turėjo "Canadian Magazine" — 2.165.000 ir "Weekend" — 1.884.000, kelių dienračių savaitgalio priedai, nepasizymintys augštesniu lygiu, kuris jiems užtikrintų savarankišką rinką. Net ir labiausiai jų nemėgdamas, skaitytojas juos raskdavo šeštadieninėse dienraščių laidose. "Time" žurnalas, pramatydamas šį Kanados vyriausybės posūkį, jau nuo praėjusių metų 70% savo kanadiškos laidos šerų stengiasi parduoti kanadiečiams, kad tai laidai būtų pripažintos pilnos kanadiško žurnalo teisės. Tačiau šis žingsnis gali būti nepakankamas, nes valstybės sekr. H. Faulkner nori ir platesnio kanadiško turinio, kuriam pagrindą dabar sudaro amerikietiškoji žurnalo laida. Mėnraščio "Maclean's" leidėjai jau pasiūlė jį padaryti savaitiniu žinių žurnalu, kurio net 80% būtų skirta Kanados žinioms, papildytoms straipsniais. Tokia reforma dabartinius "Time"

Simas Kudirka kalbasi su JAV senatoriumi Jacob K. Javits. Pastarojo iniciatyva Vašingtone buvo suruošti pietūs Simui pagerbti. Juose dalyvavo keliolika senatorių bei atstovų rūmų narių, Simas Kudirka su žmona ir motina, G. ir R. Paegliu, R. ir D. Keziai ir kt.

Lietuvių pėdsakai Sibire

Kaikuriems Vakarų politikams Sibiras imponuoja savo pramone bei miestais, bet lietuviams ir daugelio kitų tautų žmonėms tai šurpi mirties zona. Joje žuvo daugybė mūsų tautiečių, prievarta išgabentų iš Lietuvos. Liko nežinomos ne tik jų pavardės, bet ir kapavietės. Pripuolamai iš kitatautėjų sužinome vieną kitą pavardę. Dalis jų tebėra gyvi ir reikalingi skubios vakariečių pagalbos. Kaikurių pavardės buvo skelbtos lietuvių spaudoje. Nieko nežinoma apie jų profesiją, tariamus nusikaltimus. Šioje srityje mūsų informacijos pareigūnai turėtų sustiprinti savo pastangas. Norint organizuoti jiems pagalbą, reikia juk turėti tikslius duomenis. Pvz. kreipiantis į "Amnesty International", reikia pateikti kalinamųjų pavardes, adresus ir kitas žinias.

Pastaruoju metu S. Amerika pasiekė visa eilę pavarėdžių lietuvių, kurie buvo Severul konc. stovykloje kartu su lenku prof. S. Koscialowski. Pastarasis, išėjęs laisvėn 1942 m., parašė atsiminimus Britanijoje. Jo bendradarbiai tuos atsiminimus išleido atskira knyga, kurią pavadino "Raptularz". Joje yra išspausdinti minėtoje stovykloje buvusių sąrašai. Pagal minėtąjį profesorių, Severul

kanadiškos laidos skaitytojus gali nukreipti į amerikietiška laidą — tuos, kuriems rūpi pasaulio įvykiai, kruopščiai paruošiami didžiulio patyrusių korespondentų tinklo.

Apie \$20 milijonų Kanados bendrovės kasmet sumoka už skelbimus pasienio amerikiečių televizijos stotims, kurių programas stebi daug kanadiečių, nes jos dažnai atvejaus yra populiarsnės už kanadiškas. Skelbimų išlaidas skelbėjams lig šiol taip pat buvo leidžiama išjungti iš pajamų mokesčio. Valstybės sekr. H. Faulkner jau paskelbė, kad šios privilegijos kanadiečiams skelbėjams bus panaikintos, bet datos dar nenustatė. Tokių skelbimų apmokėtinum skelbėjams tikimasi nukreipti į kanadiškas televizijos stotis. Šioje srityje dar drastiškesnį sprendimą padarė Kanados radijo ir televizijos komisija, leisdamą kabelio bendrovėms amerikiečių stočių skelbimus pakeisti kanadiškais. Pagrindinės amerikiečių televizijos bendrovės, turinčios siustuvų Buffalo mieste, teisminėn atsakomybėn buvo patraukus (Nukelta į 6 psl.)

stovykloje buvo 240 lietuvių, 230 lenkų ir 60 estų. Tai 1941 m. treminiai, kurių dauguma jau bus išmirusi. Kygos autorius surašė tik 72 pavardes. Jas pateikė VLIKo būstinėje atsilankęs vilnietis teisininkas Bohdan Kawecki. Štai tos pavardės, kaip jas užrašė prof. Koscialowski. Alekna, Lietuvos komisarą pabėgėliams Vilniuje, vilnietis, dirbęs su prof. Mykolu Biržiška; Andriulaitis (gal Endziulaitis?), vadaus reik. ministeris; Bačkus Juozas, gen. štabo plk.; Beilis, žydas; Benčkovski, Kauno pirklys; Bičiūnas Vytautas, žurnalistas, dailininkas; Bielašauskas Pranas; Bložė, geležinkelietis; Carneckis, Valdemaras, buv. užs. reik. ministeris; Dauška Leopoldas, jaunas literatas; Dovydaitis Pranas, buv. premjeras; Davidovič, žydas; Dubrovich, dr., žydas; Dzikas Leonas, mokytojas; Eidrigonis, mokytojas; Eljaševas, žydas iš Kauno; Falk, Kauno pirklys; Gerulaitis, teisininkas; Gokas (knygoje nėra, pagal Kaweckio užrašus mirė 1942 m. sausio 20-27); Gorinas, dr., mirė 1941 m. gale, lagpunte 35 nr.; Ignatavičius, plk. lttn.; Izraelit, gelumbės pirklys Klaipėdoje; Jaskūnas (mirė); Jaukštas Adolfas, teisėjas; Jovantas Kazimieras, buv. ministras; Jurgelis; Kaunienis, rašytojas; Karvelis, pašto vald.; Kleitis; Kopilov, 80 m. (mirė); Kazlauskas, 25 m., draugavo su plk. Gaudėšium; Kubilius Jurgis, generolas; Larst, iš Ukmergės; Liaudinskas (mirė 1942 m. sausio 20-27 d.); Liutkevičius Nikolaj, rusas; Matėnas, mokytojas; Masiukevičius A., policininkas; Mataitis (ar Matulaitis) Mikalojus, teisininkas; Max, sa-

nitaras; Mikolajūnas, viršila; Milvydas, dr.; Nausėda, Kauno radijo direktorius (?); Oberleitner, mokytojas (Kawecki); Pačekys Juozas, pulkininkas; Parčevskis Tomas, iš Ukmergės; Padleckis Vytautas, studentas; Puskunigis Jonas, mirė 1941 m. lapkričio 10 d.; Rašėnas; Smetona Adomas, mirė 1942 m. sausio 20-27 d. lagpunte nr. 35; Pulkauninkas, studentas; Stankaitis Jonas, generolas; Stankūnas, vaistininkas iš Kauno; Steponaitis, redaktorius; Stonkus, dr.; Striupas Romas; Sutkus Jonas, generolas; Sedys, mirė lagpunte nr. 35; Sepšelbaum; Slaupas, mirė 1941 m. pabaigoje; Tamošiūnas, spaustuvininkas; Tavrashūnas (?); Uljamperšol, iš Kauno; Verbyla; Vidukier Benjamin; Voitkevičius, mirė 35 lagpunte; Zanuski Petras, policininkas; Zaruskis Nikolaj, mirė 1941 m. rugsėjo mėn.; Zemaits, profesorius sūnus; Zeglys Stasys, muzikas (be kojos); Žygelis Balys, valdininkas.

Sibiro koncentracinėse stovyklose tebėra daug lietuvių. Tai liudija Simas Kudirka ir kiti asmenys. Mūsų VLIKas įvairiais keliais yra gavęs 154 lietuvių politinių kalinių sąrašą. Kai JAV senatorius James Buckley rengėsi vykti Maskvon, VLIKas įteikė jam tą sąrašą, prašydamas rūpintis jų išlaisvinimu. Senatorius tą sąrašą priėmė ir nušėžė Maskvon. Ar jam pavyko įj teikti augstiesiems sovietų pareigūnams, nėra žinoma, bet jam grįžus iš Maskvos "New York Times" išspausdino senatoriaus pareiškimą, kuriame sakė, jog būdamas Sov. Sąjungoje rūpinosi lietuvių ir kitų tautybių kalinių išlaisvinimu.

Tautinių šokių ir dainų šventė

I pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę užsiregistravo 8 chorai ir tiek pat tautinių šokių grupių — iš viso per 500 dalyvių. Pasirašyta sutartis su Hamiltono Forum arenos direkcija (salė turi per 4000 sėdimų vietų), sumokant už šeštadienį ir sekmadienį \$2000. Direkcijai prašant, pusė nuomos jau įmokėta. Organizacinis komitetas prašo visus programos dalyvius į Hamiltoną atvykti spalio 11 d. rytą, nes prieš pietus įvyks bendra repeticija. Išspausdintas tautinių šokių bei dainų repertuaras ir jau išsiuntinėtas visoms tautinių šokių grupėms ir chorams. Pakviesti dirigantai ir akompaniatoriai, nustatyta chorų dalyvių apran-

ga. Svarstomas šventės filmavimas ir dainų plokštelės išleidimas. Spalio 10 d., penktadienį, Hamilton Place salėje bus lietuviškos poezijos ir prozos vakaras, dalyvaujant "Aukurai" ir akt. L. Barauskui. Bendras dalyvių pobūvis bus šeštadienį, spalio 11 d., kareivinių salėje, talpinančioje 2000 asmenų. Dar kartą primename visiems Kanados ir JAV lietuviams, kad I-oji Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventė prasidės 1975 m. spalio 6 d. ir baigsis spalio 12, sekmadienį, Forumo arenoje šio krašto visų chorų ir tautinių šokių grupių bendra programa. Muziką ir maršus šventei pritaiko Z. Lapinas. Organizacinio komiteto inf.

Pasaulio įvykiai

EGIPTO PREZ. A. SADATO VIESNAGE PARYŽIUJE BUVO UZBAIGTA prancūziškų ginklų užpirkimu. Pasitarimai šiuo klausimu dominavo abiejų prezidentų — A. Sadato ir V. G. d'Estaingo susitikimui, nors buvo paliesta ir Artimųjų Rytų taikos problema. Prez. A. Sadatas pabrėžė, kad jieškoti ginklų Prancūzijoje privertė sovietų karinės paramos nutraukimas. Per pastaruosius 14 mėnesių Egiptas iš Sovietų Sąjungos nėra gavęs jokios ginklų siuntos. Prieš išskrisdamas iš Paryžiaus, prez. A. Sadatas pranešė prancūzišką "Mirage" naikintuvų įsigijimą, nutylėdamas jų skaičių. Kadangi tie naikintuvai turės pakeisti sovietinius naikintuvus, prarastus paskutiniajame kare su Izraeliu, jų skaičius gali siekti 120. Tokius savo nuostolius oficialiai yra pripažinusi Egipto aviacija. Diplomatinį sluogsnį pranešimu, Egiptas iš Prancūzijos pirmiausia gaus 50 naikintuvų, o 38 naikintuvus perleis juos anksčiau iš Prancūzijos įsigijusi Sudi Arabija, kurios karalius Faisalas yra pažadėjęs padengti Egipto ginklavinimosi išlaidas. Sakoma, kad Prancūzijoje planuojamų pirkti ginklų vertė yra \$2,2 milijono. Egipto posūkis į prancūziškus ginklus pranašauja nusisukimą nuo Sovietų Sąjungos, jos įtakos susilpnėjimą Artimuosiuose Rytuose. Susidariusią įtampą dabar bando pašalinti Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris A. Gromykas savo kelione Sirijon ir Egiptan. Pasikalbėjime su amerikiečiais ekskursantais ir "Time" žurnalistais prezidentas A. Sadatas pasisakė už H. Kissingerio asmeninę diplomaciją, jį pavadindamas netgi savo bičiuliu, užbaigusiu JAV ir Egipto susikirtimus. Amerikiečiams jis pripažino jų specialius ryšius su Izraeliu, bet prašė neužmiršti, kad ir jis šiandien yra JAV draugas, kuris taip pat laukia draugiško traktavimo. Taikiai užtikrinti prez. A. Sadatas pareikalavo Izraelio pasitraukimo Sinajuje, Gollano augštumose ir Jordano vakarinėje pakrantėje, grąžinamųjų plotų dydį palikdamas tiesioginėms deryboms.

SIŪLO PASITRAUKIMA

Izraelio krašto apsaugos ministeris S. Peresas, reagudamas į prez. A. Sadato mintis, pasiūlė Izraelio kariuomenę Sinajuje atitraukti 35 mylias į rytus nuo Sueso kanalo. Jis betgi nori pasilikti strateginius Mitlos ir Gido tarpeklius, pietvakariuose esančius Abu Rudeiso naftos šaltinius. Izraelio geologai paskelbė sensacingą pranešimą, kad Izraelyje gali būti surastos didžiulės naftos atsargos. Konkrečiai minima Ramallahos vietovė Jordanijai priklausiusioje vakarinėje Jordano pakrantėje, kur daug vilčių teikia pirmieji gręžiniai. Agranato komisija, tyrusi Izraelio pradinės nesėkmės 1973 m. kare, dėl nepasiruošimo karui išteisinio anuometinė premjerę G. Meir ir anuometinį krašto apsaugos ministrį M. Dayaną. Pagrindinė kaltė teko buvusiame štabo viršininkui D. Elazarui ir fronto vadui gen. mjr. S. Gonenui. Komisija taipgi išteisinio gen. mjr. A. Saroną, kuris, nepaisydamas savo įsakymo gen. mjr. S. Gonenovo įsakymu, sava iniciatyva persikėlė per Sueso kanalą ir pradėjo ofensyvą Egipto teritorijoje. Pradiniai pralaimėjimai Izraeli ištiko dėl blogos žvalgybos, kaikuvių vietinių vadų klaidų, prastos karių disciplinos bei budrumo stokos. Atrodo, M. Dayanas, susilaukęs pilno išteisinio, dabar vėl grįš į politiką. Iš informacijos ministerio pareigų pasitraukė gen. A. Jarivas, buvęs karinės žvalgybos viršininkas ir 1973 m. karo pailaubų derybininkas, protestuodamas prieš Izraelio nepakankamą pasiruošimą naujam karui.

REIKALAUJA BAZES

Sovietų Sąjunga paprašė Portugaliją vieno uosto, kuris aptarnautų sovietų žvejybos laivyną Atlante. Reikalavimo patenkimas sovietų žvalgybai palengvintų ne tik Gibraltarą, bet ir Atlanto Sąjungos Pirenėjų vadovybės sekimą. Pastarosios būstinė yra Oestras miestelyje prie Lisabonos. Tokios sovietų žvejybos bazės labai greit tapo karinėmis bazėmis Kuboje, Gvinejoje, Mauricijuje. Sovietų reikalavimą remia vis labiau įsigalintys Portugalijos komunistai, kuriems buvo patikėta darbo unijų vadovybė, ir premjeras V. Goncalves. Prez. F. da Costa Gomes yra linkęs respektuoti Portugalijos įsipareigojimus Atlanto Sąjungai.

MEILĖS ISTORIJA

G. Puccini "Madame Butterfly" operą primena amerikiečių admiralo Jackson R. Tate ir sovietų filmų aktorės Zojos Fiodorovos meilės istorija 1945 m. pavasarį. Zoja tada buvo 34 metų, o amerikietis laivyno karininkas Jackson — 74 metų. Dėl ryšių su Zoja jis buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos, o ji buvo apkaltinta špionažu ir uždaryta Vladimir kalėjime, iš kurio išėjo tik po Stalino mirties. Sovietinė biurokratija dabar sukrėtė jų dukra Viktorija, 29 metų amžiaus, viena žymiausių sovietų filmų aktorių, apie kurios gimimą J. R. Tate nieko nežinojo iki 1973 m., kol ji surado ir painformavo amerikiečių parodoj Maskvoj dirbusi ir Zoja sutikusi Irene Kirk. Iš jos jis taipgi pirmą kartą patyrė, kad Zoja buvo suimta ir kalinta septynerius metus. Kai Viktorija pareikalavo trijų mėnesių vizos savo tėvui aplankyti, iš filmų studijos tuojau buvo pašalintos jos nuotraukos ir pasiūsta rekomendacija vizos neduoti, nors Viktorija užtikrino atitinkamus pareigūnus, kad ji grįš Sovietų Sąjungon, kur jos laukia mama ir darbas filmuose. Viza buvo pažadėta tik tada, kai ši tragiška meilės istorija plačiai nuskambėjo viso pasaulio spaudoje. Admirolas J. R. Tate dabar jau yra 77 metų amžiaus pensininkas, neseniai turėjęs širdies operaciją. Dukra Viktorija nuogaustauja, kad jis gali numirti jos nepamatęs, jeigu bus uždelstas vizos išdavimas.

MIRE STALINO DRAUGAS

Prahoj nuo širdies smūgio mirė buvęs Čekoslovakijos prezidentas ir kompartijos vadas Antoninas Novotnas, 70 metų amžiaus, pasižymėjęs ištikimybe Stalino terorui ir Maskvai. Jį 1968 m. sausio 5 d. iš kompartijos vado pareigų pašalino A. Dubčekas pradėdamas laisvę Čekoslovakijai turėjusias atnešti reformas, o kovo 22 d. atleido ir iš prezidento pareigų. Nors Sovietų Sąjunga invazijos dėka Čekoslovakiją vėl sugrąžino savo kontrolėn, A. Novotnas turėtų pareigų jau nebeatgavo.

SOVIETAJ DZIAUGIASI

JAV prez. G. Fordo sudarytu komitetu CIA žvalgybos agentūros nelegaliai veiklai krašto viduje ištirti negali atsidžiaugti sovietų propaganda, pabrėžianti amerikiečių sekimą ir nutylinti savo KGB įstaigą, su kuria CIA negali lygintis net iš tolo. Su tokiu pat entuziazmu Maskvoj bus sutiktas ir senato sudarytas komitetas, kuris tirs ne tik CIA, bet ir FBI bei visas kitas su žvalgyba susijusias institucijas.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numerui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Dešimtmečiai artimo tarnyboje

Monsinoro Končiaus darbai savo tautiečiam Lietuvoj ir kitur

Iš Romos greitai pasklido žinia, kad mons. Juozas Končius mirė sausio 13 d., palaidotas sausio 16 d. Romoje. Mat, velionis ten buvo persikėlęs gyventi iš JAV. Atsisakęs visuomeninės veiklos, kaip pensininkas apsigyveno Sv. Kazimiero kolegijos namuose "Villa Lituanica" ir likusias jėgas skyrė Lietuvos istorijai, kurią labai mėgo. Iš tos srities buvo parašęs straipsnių ir knygų, naudodamasis daugiausia kitų darbais. Į senatvę parūpo jam pačiam patyrinėti achyvus — tiesioginius istorijos šaltinius. Ar jam pavyko šioje srityje ką žymesnio nuveikti, kol kas nėra žinoma.

Nors velionis reiškėsi kaip istorikas, tačiau pagrindinė jo veikla buvo skirta visuomeninei sričiai. Jo judrumas jau reiškėsi studijų metais. Baigęs pradinę mokyklą Kalifornijoje 1905 m., vidurinę mokyklą Raseinuose 1908 m., gimnaziją Petrapilyje 1912 m., įstojo į Kauno kunigų seminariją. Čia jau gyvai reiškėsi jaunų klierikų visuomeninė veikla, kurioje dalyvavo ir Juozas Končius. Tapęs kunigu 1917 m. dar nėjo visuomeninė veiklon, bet užsimojo tolesnėm studijom, lyg numatydamas savo ateities kelius. Jis išvyko studijuoti ekonominių mokslų į Breslavo universitetą ir kartu eiti lietuvių karo belaisvių kapeliono pareigų.

Po dvejų metų studijų kun. J. Končius jautėsi gerokai praplėtęs savo akiratį ir ryžosi visuomeninėm veiklon. Bene pirmas žymesnis jo žingsnis ta linkme buvo Lietuvos vyriausybės pavesimas 1919 m. rūpintis lietuviams karo belaisviais Berlyne ir aplamai išvežtais tautiečiais bei jų grąžinimu Lietuvon. Atlikęs tą uždavinį, kun. J. Končius grįžo Lietuvon ir buvo paskirtas kapelionu Šiaulių gimnazijoje, mokytojų seminarijoje ir suaugusių kursuose. Dėstė ne tikrai tikybą, bet ir vokiečių kalbą su visuomenės mokslu.

Po vienerių metų vėl prirėkė jo paslaugų Lietuvos vyriausybei — paskyrė įgaliotiniu Rusijoje, kur dar buvo likusių Lietuvos piliečių. Užbaigęs tą misiją, kun. J. Končius 1922 m. grįžo į Šiaulius, kur šalia pedagoginio darbo reiškėsi visuomenės gyvenime. Steigė draugijas, organizavo moksleivių bendrąsias, valgyklą, knygynus, stipendijas.

Kun. J. Končiaus darbo laukas pasiekė 1923 m., kai Katalikų Centras išsiuntė jį į JAV, kur dalyvauti lietuvių katalikų federacijos suvažiavime, lankyti lietuvių kolonijas bei rinkti aukas "Vilties" dr. jos namams. Atlikęs šią misiją ir surinkęs per \$10.000, ryžosi gilinti studijas Vašingtono katalikų universitete šį kartą pedagogikoje. Gavęs pedagogikos magistro laipsnį, ėmė studijuoti K. Bendrinių istoriją. Savo studijas apvainikavo teologijos daktaro laipsniu 1930 m.

Baigęs studijas, kurį laiką

A.a. mons. Juozas Končius

dirbo lietuvių katalikų sielovadoje, rašė religines brošiūras, istorinius straipsnius ir knygas. Platinio darbo laukai jam atsidarė 1944 m., kai buvo įsteigtas Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas — BALFas. Jam kunigas J. Končius ilgai pirmininkavo ir šioje srityje parodė daug apdairumo bei širdies. II D. karo tremtiniai daugiausia pažįsta jį iš šios veiklos, nes joje reiškėsi plačiai, dalyvaudamas ir amerikiečių šalpos organizacijose. Apie tą savo veiklą velionis yra parašęs atsiminimų knygą. Be to, jis dalyvavo Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybėje, Kunigų Savišalpos Draugijoje, Studentų Šalpos Draugijoje "Motinėle", Amerikos katalikų istorijos draugijoje ir kitur.

Visuomeninis darbas mons. J. Končiaus, matyt, pilnai nepatenkino, nes jis vis bandė grįžti ir į akademinę sritį. Antai, 1949-51 m. Fordhamo universitete (Niujorke) dėstė apologetiką ir Rusijos istoriją. Taip pat rinko medžiagą savo istorinėm studijom ir atsiminimam. Uoliai sekė lietuvių išeivių gyvenimą, jame aktyviai dalyvavo, bet neužmiršo ir pavergtos savo tėvynės Lietuvos. Jo pirmininkaujamas BALFas rado kelius teikti pagalbą ir Lietuvoje likusiems, Sibire kenčiantiems ir Lenkijos valdomose žemėse gyvenantiems. Šį darbą išplėtė vėliau jo įpėdinis kun. V. Martinukas.

Nors velionis turėjo sveikatos problemų, ypač po didžiosios vidurių operacijos, tačiau išgyveno beveik 84 metus (gimė 1891. VI. 16 Stulgiuose). Per tuos veiklos dešimtmečius jis atliko daug įvairių darbų, daugiausia savo tautiečiams. Jų atlikėjas išskleio amžinybėn, bet likę darbų pėdsakai kalba apie jį. Pr. G.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvos pašonėje naikinami lietuviai**J. VAICELIŪNAS**

(Tešinsys iš praėjusio nr.)

Mokyklų reikalai

Sov. Sąjungos konstitucijos 121 str. skelbia, kad TSRS piliečiai turi teisę į mokslą. Šią teisę užtikrina mokymas mokyklose gimtąja kalba. Ta konstitucijos duota teisė paneigta Gudijoje, bet nepaneigta rusams, lenkams Lietuvoje. Tai rodo, kad "brolis-kose" respublikose vykdoma diskriminacija. Gudijoje lietuviams vaikams nuo 7 metų amžiaus visi mokslo dalykai dėstomi rusiškai. Vaikams mokykloje draudžiama lietuviškai kalbėtis. Vaikams, nemokantiems rusiškai, sunku eiti mokslą rusų kalba. Užtat menkas būna pažangumas moksle, ir lietuviai vaikai iš rusiškų mokyklų sunkiai įstoja į specialias mokyklas.

Per mokyklas rusinamos ir šeimos. Breslaujos ir Varanovo rajonuose galima užtikti šeimų, kuriose tėvai tarp savęs kalba lietuviškai, o su vaikais — gudiskai. Jie tai daro, kad vaikams būtų lengviau mokytis. Jei vaikas moka gudiskai, jam mokykloje lengviau suprasti rusiškai dėstomus dalykus.

Kaikurie tėvai savo vaikus siunčia mokyti Lietuvon. Moraliai ir materialiai nelengva Gudijoje gyvenantiems lietuviams tėvams atsikirti su mažais vaikais ir išvežti juos Lietuvon. O ir Lietuvoje tuos vaikus priimti prisibijoma, kad neužpykdytų Maskvos. Dabar Gudijoje steigiami rusiški bendrabučiai tose vietovėse, kur gyvena daugiau lietuvių. Per tuos bendrabučius lietuvių vaikai rusinami. Gudiški rajonai tokių bendrabučių neturi.

Štai konkretus pavyzdys, kaip rusinami lietuviai vaikai. Rodūnės apylinkėje, Paditvio kaime, veikė rusiška aštuonmetė mokykla, bet joje kaip atskiras dalykas nuo III klasės buvo 2-3 savaitinės lietuvių kalbos pamokos. 1970 m. ta mokykla buvo uždaryta. I kitą artimiausią mokyklą — 7 km. I tėvų skundus valdžia atsakė, kad dabar jie gali savo vaikus atiduoti ir rusiška Rodūnės bendrabutui. Ar Lietuvoje rusai savo vaikus atiduoda ir lietuviškus bendrabučius?

Gudijos valdžia persekioja tuos tėvus, kurie leidžia savo vaikus mokytis Lietuva: kolchozuose neduoda gyvuliams pašaro, atima arūs. Kiekvienas Gudijos kolchozininkas gauna savo asmeninių naudojimui 30 arų žemės. Breslaujos rajono "Pergalės" kolchozo pirmininkas Lovčenko visiems tiems, kurie leido savo vaikus mokytis Lietuva, atėmė dalį naudojamų

žemės — 10 arų. o piliečiui G. buvo atimta net 20 arų — už du vaikus. Pilietį R., kuris dirbo netoli savo namų prie statybų, perkėlė į plytinę už 7 km ir pasakė: "Kai kasdien pavažinėsi 7 km, tai žinosi kur reikia leisti vaikus mokytis."

Rusinama ne tik per mokyklas. Rusinamos lietuvių pavardės ir vardai. Joną dokumentuose užrašo Ivanu, Jurį — Igoriu. Lietuviški vietovardžiai keičiami rusiškais: Breslaujos rajono Juodelėnai pavadinti Edoviči, o prie Rodūnės kaimas Piliakalnis pavadintas Gorodišče.

Kultūrinė veikla

Gudijos lietuvių gyvenamose vietovėse niekur kioskuose nepamatysi lietuviško laikraščio, žurnalo. Skaityklose nėra lietuviškų laikraščių, o mokyklų bibliotekose — lietuviškų knygų. Apsunkintas lietuviškos spaudos užsisakymas. Jei Lietuvos lietuvis nori užsakyti lietuvišką laikraštį Gudijoje gyvenančiam draugui ar gimnainiui, turi važiuoti į Gudiją ir tenai pašte atlikti laikraščio užsakymo formalumus. Jei spauda užsakoma Lietuvoje, tai tos spaudos gali negauti. Jei ir Gudijos pašte užsakoma spauda daugiau kaip dviem asmenim, gali pradėti tirdyti.

Draudžiama lietuviška savi-veikla: tautiniai šokiai, vaidinimai chorai, nes ji gaivina tautinę samonę. Lietuviai mokytojai, kurie dirba lietuvių tautinėje savi veikloje, išmetami iš tarnybos, persekiojami, šantažuojami (A. Sironas). Nuo 1972 m. į Gudiją neleidžiami lietuviški meno ansambliai iš Lietuvos. Įvažiuoti reikia leidimo, kuris neduodamas.

Lietuvoje veikia kompleksinės kraštotyros ekspedicijos, kurios yra išleisduos leidinius apie Dieveniškės, Merkinę, Kernavę. Sumanyta tokią ekspediciją padaryti ir Gervėčius. Per dideles pastangas buvo gautas leidimas. 1970 m. vasarą čia gerokai pasidarbuota: surinkta dainų, pasakų, aprašyti liaudies papročiai Gervėčių tarme. 1971 m. norėta padaryti ekspediciją į Pelesos apylinkes, bet leidimo nedavė nei Minskas, nei Vilnius, nei Maskva. Kažin ar pasirodys leidinys apie Gervėčius? Tam darbiui kenkia ir kaikurie lietuviai komunistai.

Dabartinės Lietuvos švietimo ministris M. Gedvilas susirūpinęs padėti laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams, kad nenutaustų jų vaikai, bet nesirūpina, kad Gudijoje rusinami lietuviai nenutaustų. Gudijos lietuviams ta pagalba šimterio-

pai reikalingesnė. Jie jos prašo. Laisvajame pasaulyje niekas nedraudžia lietuviams turėti savas mokyklas, knygas, laikraščius, žurnalus, savi veiklos vienetus ir t.t.

Užsienio reikalų "ministerė" Diržinskaitė-Piliušenko su lietuvišku ansambliu lankėsi Minske. Ansamblis šoko ir dainavo Gudijos "premjerui" ir jo pagalbininkams, o Diržinskaitė jam padovanojo lietuvišką juostą. Pastaroji su ansambliu į Gervėčius ar kitas Gudijoje lietuvių apyventas vietoves visai nevažiuo.

Gudijos lietuvis materialiai priklausomas, o dvasiškai suluošintas. Nemokėdamas rusų kalbos, jis negaus darbo, negalės sutvarkyti savo asmeninių reikalų. Visas viešas gyvenimas čia yra rusiškas. Visi veiksniai, kurie skatina ir palaiko tautinę gyvybę. Gudijos lietuvių negali pasiekti.

Lietuviškos vietovės

Kadangi dalis Lietuvos etnografinės teritorijos yra priskirta prie sovietinės Gudijos, jos vakarinėje dalyje ištisi rajonai yra lietuviški. Kaikurie tų rajonų vadinami lietuviškėmis salomis. Rodūnės rajone yra apie 20 lietuviškų kaimų su 10.000 lietuvių.

Varanovo rajone yra Ramašonių lietuviška sala su 16 kaimų ir 8.000 lietuvių. To pat rajono Žirmūnų valsčiuje yra lietuviška Plikių sala su lietuviškais kaimais: Piliakalnis, Plikiai, Sklodonys, Asava ir kiti. Plikiuose ir Sklodonyse lenkų okupacijos laikais veikė lietuviškos mokyklos, kurias panaikino komunistai. Jūrotiško rajone, lietuviškoje Lazdūnų saloje, prieš II D. karą buvo per 10 lietuviškų kaimų su 3.000 lietuvių. Toliausiai nuo dabartinės Lietuvos nutolusi, apie 240 km į pietus nuo Vilniaus, yra Zietelos lietuviška sala.

Mažesnių lietuviškų salelių arba atskirų lietuviškų kaimų buvo ir daugiau. Dabar, kaimus jungiant ir kolchozus, naikinami ir lietuviški kaimai. Jei Lenkijos okupacijos laikais lietuviai dar turėjo lietuviškų mokyklų, klubų, savi veiklos vienetų, tai dabar Maskva juos sunaikino kartu su lietuviškais kaimais.

Ar išlikę Gudijos lietuviai lietuviški? Be išorinės paramos vargu jie galės išsilaikyti. Šiuo atveju apie tuos žiaurumus vertėtų rašyti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų spaudoje, ypač angliškose. Maskvai pasaulio šauksmas nemalonus. Gal tas sudarytų sąlygas išsilaikyti Gudijos teritorijoje gyvenantiems lietuviams.

Lietuvių studentų pėdsakai Vokietijoje**STEPAS VARANKA**

(Tešinsys iš praėjusio nr.)

Bendrabučio uždarymas

Buvę frankfurtiečiai studentai yra išsiblaškę po visą pasaulį. Jų galima sutikti Australijoje, Azijoje, Afrikoje, Europoje, bet daugiausia Amerikoje. Lietuvių studentų pagal kitų tautybių skaičių Frankfurto Goethes universitete buvo 15-17%. Baigiantis 1946 m., buvo suruoštas N. Metų sutikimas, kuriame dalyvavo bendrabučio direktorių ir augštesnieji UNRRA pareigūnai. Direktorė N. Metų išvarė karės padovanojo savo sekretorei Varankienei "The Complete Works of William Shakespeare" su prašu "With best wishes, from Laura Chamberlin. 31. 12. 1946". Tais laikais tai buvo daug reišiantis dėkingumo išreiškimas.

1947 m. direktorės pareigas perėmė kita amerikietė Miss M. R. Wyvell. Praėjus 4 mėnesiams, naujoji direktorė pranešė, kad bendrabutis bus uždarytas balandžio pabaigoje. Kodėl "Student Centre" bendrabutis buvo uždarytas, sunku pasakyti.

Atsiminimai

Manau visi, kurie bendrabutyje turėjo vietas-lovas, prisime-

Lietuvių studentų kaukių balius Heidelberge 1957 m.

PADĖKA

Nuosirdi padėka visiems dalyvavusiems ar kuo

nors prisidėjusiems prie

ANTANO ir AGNIETĖS KEŽINAIČIŲ

laidotuvių

Kvosčiauskų ir

Petkevičių šeimos

Mūsų mylimas Tėvelis

A+A

Stasys Laurinavičius – Lorenitis

mirė 1973 m. vasario 7 d.

Praėjus dvejim metams po Tėvelio mirties, draugus ir pažįstamus kviečiame prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę sūnūs — Bruce ir Stanley

A+A

MAGDALENAI RADZEVIČIENEI

mirus Lietuvoje, sūnų JUOŽĄ Toronte, brolių ir seserį bei kitus gimines Lietuvoje giliai užjaučiame —

V. O. Marcinkevičiai

St. A. Gaideliai

Vl. P. Melnykai

A. Visockienė

K. Z. Žebrauskai

A. J. Pūkai

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

mirus, vyrui BRONIUI, dukrai DANUTEI, sūnams — TADUI ir VYTUI, jų šeimoms bei artimiesiems liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia —

Sigitas ir Irena

Romas ir Aldona

Zadurskiai

Zadurskiai

Algis Zadurskis

A+A

MARIJAI KRASAUSKIENEI

baigus šios žemės kelionę, vyrą BRONIŲ, dukrą DANUTĘ NORKIENĘ, sūnus — TADĄ, VYTAUTĄ, jų šeimas bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

V. O. D. Skukauskai

P. L. R. Murauskai

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad

A+A

STEPONAS JUODIKAITIS

mirė Toronte 1975 metų sausio 28 dieną.

Žmona Juzefa

A+A

Steponui Juodikaičiui

mirus, jo žmonai JUZEFAI ir giminėms Lietuvoje reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą —

Stasė ir Jonas Beržinskai

A+A

Jonui Rutkauskui

mirus, žmoną dantų gyd. ZUZANĄ ir dukrą JÜRATĘ su šeima nuosirdžiai užjaučiame —

Filomena ir Andrius Ignaičiai

A+A

Kazimierui Laurinaičiui

mirus, žmoną ADELĘ ir brolių ANTANĄ su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame bei kartu liūdimė —

D. J. Prasauskai su šeima

1973 m. buvo 1136, kurių 183 antspaudus, pakvietimus, nuotraukas ir patalpinti kuriame nors archyve, kad ateičiai liktų pėdsakai, rodantys, jog lietuviai studentai siekė mokslo, dirbo sau ir savo tautos ateičiai. Dabartiniai lietuviai studentai, kurie jau yra susiorganizavę, galėtų ir studijuoti. Siūlyčiau visiems buvusiems ir dabar esantiems studentams surinkti atsiminimus, protokolus, blankus,

antspaudus, pakvietimus, nuotraukas ir patalpinti kuriame nors archyve, kad ateičiai liktų pėdsakai, rodantys, jog lietuviai studentai siekė mokslo, dirbo sau ir savo tautos ateičiai. Dabartiniai lietuviai studentai, kurie jau yra susiorganizavę, galėtų ir studijuoti. Siūlyčiau visiems buvusiems ir dabar esantiems studentams surinkti atsiminimus, protokolus, blankus,

Kanados baltiečių atstovai Toronte įteikia dovanas — lėles valstybės sekretoriato pilietybės skyriaus pareigūnui G. Allen, išeinančiam į pensiją. Iš kairės: Baltiečių Moterų Tarybos atstovė G. Baltiūnienė, G. Allen, estų tarybos pirm. U. Petersoo, KLB krašto valdybos pirm. J. R. Šimanavičius, ponis Allen. Nuotr. J. Kreilio

Kiek pasiruošim, tiek laimėsime

Š. Amerikos jaunimo sąjungų suvažiavimas Ročesteryje 1974 m. gruodžio 28-31 d.

ALGIMANTAS ČEPAS

Pirmos dvi suvažiavimo dienos buvo praleistos gvilidenant daugiau bendrus jaunimo kongreso dalykus. Sekančios dvi dienos buvo skirtos kongreso stovykliniams ir akademiniam reikalams.

Po dviejų darbinių suvažiavimo dienų dalyviai buvo aiškiai išvargę, nes pirmadienio rytą vėliau susirinko negu paprastai. Bet kai visi susirinko, buvo pilnai pasirūpę vykdyti darbotvarkę. Nežinau, gal S. Kudirkos atsilankymas dieną prieš tai visus išjudino.

Kongreso stovykla

Pirmiausia kalbėjo M. Dambriūnaitė apie kongreso stovyklą. Jinai teigė, kad geriau būtų šį kartą turėti bendrą programą visiems stovyklautojams ir ne skirstyti į darbo būrelius. Taip būtų pasiektas didesnis bendravimas tarp stovyklautojų. Be to, vienuose būriuose būna per daug stovyklautojų, o kituose — permaži. Taip pat jinai siūlė, kad būtų atvežtos muzikos plokštelės iš S. Amerikos ir Lietuvos ir kad jos būtų grojamos tinkamu metu. Reikia rengti M. K. Čiurlionio minėjimą, dailininkų parodą, supažindinimą su lietuvių liaudies menu ir t.t. Sporto srityje jinai patarė sudaryti tokią sporto programą, kuri įjungtų visus stovyklautojus. Tokia tvarka paskatintų didesnę susidraugavimą, negu tarptautiniai žaidimai.

Toliau vyko diskusijos būriuose, kuriuose buvo sudaryti smulkesni stovyklos planai. Būrelių pageidavimai skyrėsi, bet visos idėjos buvo suvestos anketose, kurias dalyviai užpildė, pasirinkdami tinkamiausias idėjas. Rezultatai bus išsiųsti kun. A. Saulaičiui, kuriam tenka pagrindinė kongreso ruošos atsakomybė. Beveik visi sutiko, kad stovykloje turėtų būti arba labai mažai paskaitų, arba visai nebūti, nes tam tikslui numatyta akademinė savaitė. Taip pat daugumai atrodė gera idėja praleisti gruodžio 24 d. pagal senus lietuvių kalėdinius papročius ir ruošti didelį Kūčių stalą.

Studijų savaitė

Toliau suvažiavimo dėmesys buvo nukreiptas į studijų savaitės programą. Įvadinę pastabas pateikė Almis Kuolas, KLJS pirmininkas. Jis pasiūlė kelias alternatyvas. Pirmas pasirinkimas buvo — jaunimas išseivioje. Tą alternatyvą dar būtų galima suskirstyti į šakas: jaunimas S. Amerikoje, jaunimas P. Amerikoje arba apimant pasaulio lietuvių jaunimas, kuris yra tautiškai sužlugęs. S. Amerikoje yra dauguma išseivijos lietuviško jaunimo, ir dėlto čia yra didžiausia galimybė išlaikyti lietuvių bendruolį. Tai matydami, užmirštame visus kitus ir pasaulinį kongreso mastą. P. Amerikos jaunimui šis kongresas yra labai svarbus jų veiklos pagyvinimo veiksnys. Antra alternatyva — dabartinė Lietuvos būklė. Buvo iškelta mintis, kad patys atstovai atliktų kiek galint didesnę darbo dalį ir kad nereikėtų išleisti milžiniškas sumas lėšų paskaitininkams. Vėliau Kanados L.J. Sąjungos valdybos posėdyje buvo priimta ta mintis, kad Kanados atstovai ra-

šytų referatus kongreso studijų savaitės temomis. Geriausia jų būtų apmokėta visa kelionė į P. Ameriką.

Diskusijų būreliai paruošė savo atskiras programas studijų savaitėi. Vėl anketa suvedė visas idėjas, ir dalyviai pasirinko tas, kurios jiems geriausiai patiko. Šiuo momentu tos anketos rezultatai dar nėra žinomi. Turėčiau pridėti, kad suvažiavimas nelabai sutiko su P. Amerikos siūlymu studijų savaitę rengti tiksliai atstovams. Išleisti tiek pinigų paskaitininkams ir apsiriboti nedideliu būreliu, išskiriant ypač vietinius, kurie niekad neturėjo tokios progos, būtų nepateisinama. Pageidauta, kad pirmos kelios dienos būtų skirtos visiem. Jose kalbėtų visi paskaitininkai. Sekančios dienos būtų skirtos tik atstovams, ir vyktų suvažiavimas. Mažesnei grupei būtų lengviau padaryti nutarimus.

Pagaliau ilga diena pasibaigė, ir sulaukėm linksmesnės vakaro programos. Rasa Soliūnaitė viską gražiai suorganizavo, nors buvo matyti, kad veikėjai turėjo labai mažai laiko pasiruošti. Su vynu, sūriu ir dainom užbaigėm dieną.

Organizacijų vaidmuo

Paskutinė suvažiavimo diena tapo paskutine metų diena. Pirmiausia buvo gvildenamas organizacijų įnašas į trečiąjį jaunimo kongresą. Simpoziumui pirmininkavo V. Maciūnas, o referatus skaitė A. Pavilčiūtė, neolituano atstovė iš Čikagos, ir aš pats, atstovaudamas studentams ateitininkams. Trečią pusę turėjo pateikti A. Šileika, SALSS pirmininkas, bet, deja, jis negalėjo dalyvauti. Iš tikrųjų nebuvu ko mudviem peštis, nes mūsų nuomonės beveik nesiskyrė. Abu galvojome, kad kongreso ruošos darbai ne tik nesilpnina organizacijų, bet jas daro aktyvesnėmis. Taip pat pareiškėm mintį, kad organizacijos tik mažom sumom galės paremti kon-

gresą. Būtų geriau, kad centrinės organizacijos, pvz. P.L. Jaunimo Sąjunga, apsiimtų tą darbą. Aplačiai, buvo jaučiama, kad ideologinės organizacijos, kaip ateitininkai ir skautai, gali daugiau prisidėti vadais, paskaitininkais, darbais. Meninės organizacijos, kaip chorai ir šokių grupės, gali prisidėti talentais ir technišku darbu. Baigiant A. Pavilčiūtė pabrėžė, kad organizacijų informavimas yra vienas iš svarbesnių reikalų kongreso ruošos darbuose.

Pasiruošimas vietovėse

Toliau sekė paskirų vietovių pasiruošimo kongresui klausimas. Apie didmiesčio problemas kalbėjo R. Čepaitytė. Jos nuomone, didžiausia problema yra susisiektis. Dideliame mieste žmonės išsisklaido po tolimus kampus. Jinai siūlė įsteigti informacinius būrelius parapijose ar kitokiame centre, kur sueina daug lietuvių. Radijo ir televizijos valandėlės turėtų būti plačiai išnaudotos. Spaudoje turėtų būti skelbiamos žinios apie kongresą beveik kas savaitę.

Jūratė Krokutė kalbėjo apie mažesnio miesto problemas. Jinai teigė, kad informacijų paskleidimas yra mažiau svarbesnis už lėšų surinkimą. Didiesiems miestams turi, palyginti, milžinišką bazę, iš kurios gali surinkti pinigų, o mažoje lietuvių kolonijoje, kaip Ročesteryje, vis tie patys žmonės aukoja. Jinai įsiekė naujų būdų rinkti aukoms.

Tik trys valandos beliko iki senųjų metų pabaigos. Visi susirinkome Sv. Jurgio parapijos salėje susitikti Naujų Metų ir baigti suvažiavimo. Žavingas "Slibino" orkestras puikiai grojo. Jaunimas beveik visiškai užėmė šokių salę. Mažai vietos liko vyresniems žmonėms. Kaikuri mintys buvo nukeliamos į Braziliją, kur lygiai už metų pamatysime savo darbo rezultatus.

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso programa buvo svarstyta mažuose būriuose Ročesteryje. Nuotr. R. Sakadolskio

JOHN'S ELECTRIC

APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95

Skalbimo mašinos ir džiovintuvai nuo \$55.95. Pataisyti ir pilnai garantuoti. • Važiuojame taisyti ir į namus.

• Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis. • Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.

Perkame — parduodame — mainome

PADĖKA

A+A VITALIS ALONDERIS,

mūsų mylimas vyras ir tėvas, mirė 1975 m. sausio 11 d. Hotel Dieu ligoninėje St. Catharines, Ontario. Palaidotas sausio 14 dieną. Velionis paliko mus dideliame nuliūdime.

Nuoširdžiausiai dėkojame: parapijos klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už Rožinio atkalbėjimą, šv. Mišias, užuojautos žodį ir palydėjimą į amžino poilsio vietą — Viktorijos kapines; solistui A. Paulioniui ir V. Paulionienei, giedojusiems Mišių metu; Bendruomenės pirm. J. Šarapnickui už tartą atsisveikinimo žodį kapinėse; už gėles ir užprašytas šv. Mišias; karsto nešėjams ir gausiai dalyvavusiems palydinti kapines; šeiminkams: A. Setikienei, V. Žemaitienei, S. Galdikienei — daug darbo įdėjusioms, ruošiant pietus.

Šioje liūdėsio valandoje mums padėjusių geradarių ir giminių niekuomet nepamiršime.

**Žmona Zina Alonderienė
Sūnus Algis su šeima**

A+A

JUOZUI DELKUI

mirus, jo sūnui OSVALDUI DELKUI ir jo šeimai

reiškia nuoširdžių užuojautą —

Lietuvių Namų valdyba

A+A

JUOZUI DELKUI

mirus, sūnui OSVALDUI DELKUI ir jo šeimai

nuoširdžių užuojautą reiškia —

J. B. Strazdai

VĖSTA ATOLYDŽIO NUOTAIKA

AL. GIMANTAS

Kitaip būti ir negalėjo. Nelaivė vargiai gali varžytis su laisve. Nors Vakarų santykiavimas su sovietija buvo daugiau vienpusiškas, neabejotinai palankesnis Maskvai, tačiau ir nedidelis vakarietiško oro dvelkėlėjimas Rytuose sukeldavo čiaudėjimą ar net ir slogą valdančiųjų tarpe.

Daugelio mūsų baimė, kad stiprėja ryšiai tarp Rytų ir Vakarų blokų reiškia tik pataikavimą anai pusei ir aiškų pralaimėjimą Vakarams, vargu ar pasitvirtino. Nežūrint visų varžymų, visų sunkumų ir nesklandumų, visa, kas Maskvos imperijoje pasirodydavo iš Vakarų, praeidavo su didžiu pasisekimu, kartais net ir su entuziazmu. Kultūriniai, meniniai, teatiniai pasirodymai, koncertai, recitalai, individualinės ar grupinės gastrolės iš Vakarų visados vykdavo perpildytose salėse. Žiūrovų pritarimas būdavo neribotas, kartais nesitrenkiantis. Njujorko tikrai nepirmaeilio baletų grupės gastrolės Leningrade, ypač Rygoje ir Vilniuje, praėjo nepaprastai sėkmingai. Uždangai nusileidus, sustoję žiūrovai plojo, valiovo amerikiečiams ištiesą pusę valandos!

Valdantieji pamatė, kad šitokias demonstracijas reikia kaip nors mažinti, riboti. Po truputį

jau pradėdama tą atolydžio nuotaką vėsinoti, nes ji įgalino bent kiek platesnį "įsiveržimą" į sovietinių masių tarpą gana paprastomis priemonėmis.

Teko dalyvauti vienoje Simo Kudirkos spaudos konferencijoje, kurioje buvo iškeltas klausimas apie vakarietiškas gastroles sovietijoje ir jos kontroliuojamos srityse. Savo atsakyme Simas tvirtino, kad betkuri vakarietiška įtaka, betkuris vakarietiškos kojos įkėlimas bent į sovietinį tarpdurį gali būti laikomas teigiamu ir pageidaujamu. Klausimas tėra, kaip ilgai sovietija pajėgs toleruoti tą lyg ir Achilo kulnį savojoje sistemoje.

Toje pačioje konferencijoje kilo klausimas ir dėl galimų studijų Vilniaus universitete, nes daug kas baiminosi, kad tokie studijozai gali tapti komunistais. Nusišypsodamas Šimas atsakė: "Greičiau jūs vaikai taps komunistais studijuodami Sorbonoje, negu anojė pusėje!" Tai turbūt tiesa arba artai jos.

Jau esama ženklų, kad kai kurie sluogsniai Maskvoje su didžiu susirūpinimu žvelgia į atolydžio pasekmes ir klausia, ar ne pertoli nužengta. Jie jaučia, kad svetima, nepageidaujama įtaka skverbiasi platyn ir gilyn. Disidentinis sąjūdis iš mikroskopsinės celės auga į pastebimą ir vis sunkiau užslopinamą drąsiančią jėgą. To sovietijai jau per daug ir perpavojinga.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKIEVIČIUS

"Daugiakultūriškumas yra pastovi vyriausybės politika"

Daugiakultūriai centrai yra daugiakultūrės politikos dalis.

TIKSLAI

Daugiakultūriškumas reiškia puoselėjimą visų kanadiečių supratimo bei įvertinimo daugelio mūsų kultūrų. Daugiakultūriškumas taip pat reiškia informavimą prancūzų ir anglų kilmės kanadiečių apie kitų kultūrinių grupių įnašą. Iš esmės tai reiškia kultūrinius mainus.

PROGRAMA

Daugiakultūriai centrai parūpina patalpas kultūriniais mainams. Jie sudaro sąlygas grupėms ir pavieniams asmenims sueiti draugėn ir pažinti kitų kultūras bei siekius. Įjungus angliškai ir prancūziškai kalbančias bendruomenes, visos užtvartos bus pašalintos.

Daugiakultūriai centrai yra naudojami įvairių grupių savo kultūrinei veiklai. Be to, tie centrai sudaro sąlygas naujai atvykstantiems imigrantams ir Kanados piliečiams dalyvauti bendrame prisitaikymo procese.

Duodant paramą naujai steigiamiems centrui, be kitų dalykų, reikalaujamas bendras kelių etnokultūrinių organizacijų pasiūlymas, kuris būtų remiamas visos bendruomenės. Parama gali būti duodama padengti daliai centro administravimo išlaidų.

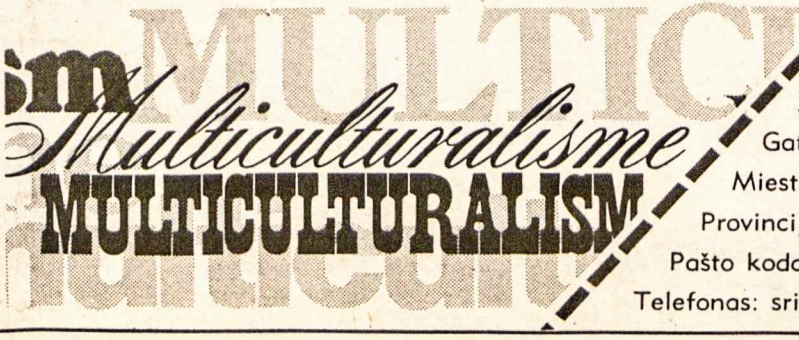
Pabrėžtinas yra daugiakultūrinių centrų programos kultūrinį mainų aspektas. Ar centras yra geriausia priemonė tam uždaviniui įgyvendinti? Ar toks centras atlieka arba ar gali atlikti tą uždavinį jūsų bendruomenėje?

Jeigu jūsų grupė turi savo pažiūrą į daugiakultūrius centrus, jų gaires arba sėkmingumą, tesikreipia į savo rajono įstaigą arba tepasiunčia žemiau pridėdamą atkarpą.

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

Platesnių informacijų teiraukitės telefonu pas vietos pareigūnus gyvenamoj vietovėj arba rašykite adresuodami laiškus:

THE DEPARTMENT
OF THE
SECRETARY
OF STATE

SECRETARIAT
D'ETAT

St. John's, Nfld. (also
serving Labrador)
Sir Humphrey Gilbert
Bldg., P.O. Box E-5368,
Duckworth St., A1C 5W2
(709) 722-6181

Halifax, N.S.
Citizenship Branch,
Trade Mart Building,
Ste. 405, Scotia Sq.
B3K 2Y5, (902) 426-2118

Moncton, N.B.
Central & Nova Scotia
Trust Bldg., 860 Main
Street, 5th floor,
E1C 8M1, (506) 858-2028

Montréal, Qué.
1080 Beaver Hall Hill,
Place 2101, H2Z 1S8,
(514) 283-5689

Noranda, Qué.
243 rue Murdoch, B.P.
395, J9X 5A9
(819) 762-4512

Québec, Qué.
100 Carré d'Youville,
Place 730, G1R 3P7,
(418) 694-3831

Sherbrooke, Qué.
Edifice Royal Trust,
Place 500, 25 rue
Wellington nord, J1H 5B1
(819) 565-4772

Trois-Rivières, Qué.
550 Bonaventure, Place
205-A, B.P. 335, G9A 5G4
(819) 375-4846

Hamilton, Ont.
150 Main St. W.
Room 504, L8P 1H8
(416) 523-2355

London, Ont.
395 Dundas St.
2nd floor, N6B 1V5
(519) 679-4335

Ottawa, Ont.
Room 305, 77 Metcalfe
St., K1P 5L6
(613) 996-5977

Sudbury, Ont.
19 Linger St.
Room 320, P3E 3L4
(705) 673-1121

Thunder Bay, Ont.
240 South Syndicate
Ave., 2nd floor,
Station "F", P7E 1C8
(807) 623-5241

Timmins, Ont.
585 Algonquin Blvd. E.,
Apt. 702, P4N 7N6
(705) 264-8368

Toronto, Ont.
55 St. Clair Ave. E.,
Room 810, M4T 1M2
(416) 966-6554

Winnipeg, Man.
Room 201, 303 Main
Street, R3C 3G7
(204) 985-3601

Regina, Sask.
1867 Hamilton St.
Room 1007, S4P 2C2
(306) 525-6155

Edmonton, Alta.
(also serving N.W.T.)
Room 310, 9828 - 104th
Ave., T5J 0J9
(403) 425-6730

Vancouver, B.C.
1525 W. 8th Ave.,
Room 207, V6J 1T5
(604) 732-4111

Norintieji
išdėstyti savo
pažiūrą arba
gauti platesnių
informacijų terašo
šiuo adresu:

Multiculturalism,
P.O. Box 366,
Station A,
Ottawa, Ontario
K1N 8Z9

Vardas ir pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija

Pašto kodas

Telefonas: sritys kodas (.....)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SOKIŲ KONKURSAI

Klaipėdoje įvyko respublikinis pramoginių šokių konkursas, kurio augščiausioje ir C klasėje varžėsi šokėjų poros iš Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos. Kauniečiai gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišas, tarptautinės klasės pora, šiuo metu tobulinasi Britanijoje. Augščiausioje klasėje I vietą ir komjaunimo centro komiteto prizą laimėjo Dalia ir Vidas Kamaičiai, antroji stipiausiaji pora, II vietą — klaipėdiečiai Skaitė ir Romas Izelevičiai, III vietą — kauniečiai Ramunė ir Jonas Baltaragali. C klasėje I vietą su "Darbo ir poilsio" žurnalo prizų teko Kauno profsąjungų kultūros rūmų "Sukurio" atstovams N. Bataitytei ir A. Stravinskui, II — kauniečiams G. Daudaravičiui ir R. Baciūnui, III — Klaipėdos muzikos fakulteto studentams A. Paulauskaitė ir V. Choliukui.

STRIBŲ SĄSKRYDIS

Biržų "Siūlo" fabriko salėje įvyko sovietinė okupacija gynusių sribų sąskrydis. Tie Maskvos pataikūnai save vadina liaudies gynėjais, o Lietuvos nepriklausomybės siekius partizanais — buržuazinius nacionalistais. Savo atsiminimus apie anuometines kovas pasakojo Papilio kolchozo pirm. B. Kavaliauskas, Biržų rajono kompartijos komiteto įskaitos skyriaus vedėjas N. Slenavas, komunalinių įmonių kombinato darbuotojas S. Varnys ir buvęs "Kestučio" būrio sovietų partizanų K. Kugynis. Sąskrydžio dalyvių, pagerbimus savo kritusius draugus, linksmino geriausiųjų rajono saviveiklininkai.

STATISTIKA RUSO RANKOSE

Sausio 15 d. Vilniuje buvo palaidotas ilgametis Sovietų Sąjungos centrinės statistikos valdybos Lietuvos skyriaus viršininkas Borisas Dubasovas, gimęs 1904 m. Saratove. Okupuotos Lietuvos statistinių duomenų paruošimui jis vadovavo nuo 1954 m. ir dėstė statistiką Vilniaus augštojoje partinėje mokykloje. Jo priežiūroje buvo paruošti leidiniai: "Tarybų Lietuvos dvidešimtmetis" — 1960 m., "1959 metų visąsąjunginio gyventojų surašymo duomenys", liečiantys Lietuvos miestus ir rajonus — 1962 m., "Lietuvos TSR švietimas ir kultūra" — 1964 m., "Tarybų Lietuvai 25 metų" — 1965 m. B. Dubasovo elito pareigos liudija, kad Maskva okupuotos Lietuvos statistinių duomenų nebuvo linkusi patikėti lietuviai. Laidotuvij komisijai vadovavo naujasis statistikos viršininkas J. Rusenka, kuriam dabar tenka rūpintis gražiai atrodančiais ir Maskvaj naudingais duomenimis.

LANKESI LENKIJOSJE

Vilniškės kompartijos centrinio komiteto naujasis I sk. P. Griškevičius sausio 4-10 d. lankėsi Lenkijoje — Balstogėje, Varšuvoje, Krokuvoje ir Katovicuose, lydimas centrinio komiteto organizacinio bei partinio darbo skyriaus vedėjo V. Astausko ir užsienio skyriaus vadovo F. Strumilo. Varšuvoj P. Griškevičius susitiko su Lenkijos kompartijos vadu E. Gierėku, kuris jį supa-

žindino su savo partijos, komunistinės Lenkijos laimėjimais, pasidžiaugė stiprėjančia Lenkijos draugyste su Sovietų Sąjunga, paliesdamas ir Lenkijos santykius su Lietuva bei jų tolesnį vystymą. Specialią priėmimą vilniškės kompartijos vadui P. Griškevičiui surengė Sovietų Sąjungos ambasadorius S. Pilotovičius. Apsilankyti Lenkijoje P. Griškevičius buvo pakvietusi Balstogės vaivadija. Jos kompartijos I sk. Z. Kurovskis taip pat pasisakė už Lietuvos ir Balstogės vaivadijos draugiškų ryšių plėtimą. Kelionės pranešimose Balstogė atiduodama Lenkijai ir vadinama Bialystoku.

"BALTIJOS GINTARELIAI 75"

Tokių pavadinimų N. Metų atostogų proga jau septynią kartą Kaune įvyko mokslinių pramoginių šokių konkursas. Pirmą vietą laimėjo Klaipėdos V vidurinės mokyklos devintokas Romualdas Macijauskas ir XVIII vidurinės mokyklos aštuntokė Audronė Masiulytė. II ir III vietas išliko Kauno XXVII vidurinės mokyklos atstovai — Jonas Račkauskas su Violeta Kymantaite ir Vidmantas Simučiūnas su Roma Skučaitė. Simpatiškausias poros titulo susilaukė kauniečiai Valdas Ragelis ir Jūratė Ragelė, o geriausia rajonų pora buvo pripažinti Arminas Kutavičius ir Regina Kutavičiūtė.

KAUNO UOSTAS

Sausio 2 d. Vilijampolės pramoninėje rajone buvo užbaigta stambaus upių uosto ir laivų remonto įmonės statyba. Naujosios bazės dėka bus galima išplėsti ir atnaujinti upių laivyną. Kaune numatoma statyti dvigubai didesnis vilkikus už dabar naudojamus, iki 1.000 tonų talpos krovlinines baržas. Per metus naujasis uostas apdoroja apie 3 milijonus tonų krovinių. Kauno geležinkelio stotį su aerodromu sujungė mikroautobusai "Latvija". Į ateities planus yra įtrauktas tiltas per Nemuną ir Panemunės pušyną ir paplūdimį, Šančių pavertimas Panemunės rajono centru, Marvelės apylinkių užstatymas gyvenamaisiais pastatais. Freidai ir Aleksotui jau yra paruoštas Antakalnio gatvės išplanavimas. Alekšotas su miesto centru bus sujungtas keturiais tiltais, o Laisvės alėja taps tik pėsčiųjų gatve. Architektė Liucija Gedgaudienė Donelaičio - Zemaičių gatvių sankryžai ruošia parodų rūmų ir dailės galerijos projektą. Nuolatiniais dailės kūriniams čia bus skirtas 800 kv. metrų plotas, parodomos—800 kv. metrų. Architektas B. Zabulionis suprojektuos trijų aukštų žolinės bibliotekos susilauks Parodų kalnas prie Radosių gatvės. Žaliakalnių Raudonosios armijos prospekte, buv. Ukmergės plente, prie naujųjų gyvenamųjų namų žadama įrengti 45 ha Kalniečių poilsio ir kultūros parką. Šias naujoves "Komjaunimo Tiesos" 3 nr. paskelbė Angelė Pabrėkaitė, turėjusi pasikalbėjimą su miestų statybos projektavimo instituto Kauno skyriaus vyr. architektu Jonu Putna.

V. Kst.

Hamilton, Ontario

LIETUVIŲ PENSININKŲ valdyba kviečia visuotinį narių susirinkimą vasario 6 d., 2 v.p.p., parapijos salėje. Bus naujos valdybos rinkimai, naujų narių priėmimas ir kiti reikalai. A. Z.

ATEITININKŲ SVENTĖ. Vasario 7, penktadienį, įvyks tikras lietuviškas, stovykliškas linksma vakaris, kuris oficialiai pradės ateitininkų šventę. Kviečiame dalyvauti visą ateitininkų jaunimą — ne tik moksleivius, bet ir studentus; ne tik Hamiltono, bet ir apylinkių. Linksmai dalis prasidės 7 v.p. pas kuopos pirmininkę Rūtą Siulytę, 33 Merle Ct. Vasario 8, šeštadienį, mūsų svečiai turės progą apžiūrėti miestą, o vakare — pasisukti ir pasilinksinti mūsų ruošiamajame kaukių baluje, kuris įvyks Jaunimo Centre. Vasario 9, sekmadienį, visi ateitininkai organizuoti su vėliavomis ir giesmėmis dalyvaus 10 v. Mišiose Aušros Vartų parapijos šventovėje. Kviečiame tavečius ir visą lietuvių visuomenę dalyvauti mūsų pamaldose. Po jų kviečiame visus susirinkti Jaunimo Centre pusryčiams ir minėjimui, kuris atžymės moksleivių kuopos 25 metų veiklos sukaktį. Ateitininkai

UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIŲ ruošia KLB Moterų Dr. J. Hamiltono skyrius vasario 11, antradienį, Jaunimo Centro salėje 6.30 v.p. Be blynų, bus daug kitų tradicinių Užgavėnių valgių ir skanumynų. Veiks maloniai gaivinantys bufetas, bus orkestras, loterija. Įėjimas suaugusiems — \$3.50, jauniui — \$1.50. Rengėjos nuosirdžiai kviečia visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Be gero užsigaivėjimo negali būti nė geros Gavėnios. A. Z.

VASARIO 16 minėsime šeštadienį, t.y. vasario 15 d. Iškilmės prasidės 2 v.p.p. — prie miesto rotušės pasitiksimės į Hamiltoną atvykusį Simą Kudirką. Čia numatomas mažos iškilmės: priėmimas pas miesto burmeisterą, vėliavos pakėlimas ir susitikimas su spaudos, radio ir televizijos atstovais; 4 v.p.p. — iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Scott Park gimnazijos auditorijoje, kur lietuviškai kalbą pasakys Simas Kudirkas ir angliskai — parlamentas narys Lincoln Alexander. Meninė programos dalį pasirodys mergaičių choras "Aidas" su sol. V. Verikaciū, "Aukuro" vaidintojai ir "Gyvatų" jaunesniųjų šokėjų grupė. Po minėjimo AV par. salėje įvyks susitikimas Simo Kudirkos su Hamiltono lietuvių organizacijų atstovais, kur jam bus įteiktas stiližuotoose odiniuose viršeluose Hamiltono lietuvių albumas "Lietuviai Hamiltone". Siemiet į minėjimą reikės nusipirkti bilietą, nes dabar su rengiamais minėjimais yra surištos didelės išlaidos. Prie įėjimo taip pat bus staliukas, kur norintieji galės palikti auką naujai į Ameriką atvykusiai Sime šeimai. Minėjimo dieną siemiet išpuole šeštadienį, gal tai neįprasta, bet tai neturėtų reikšti, kad galėtume atsispręsti nuo dalyvaavimo. Čia jau yra kiekvieno lietuvių tautinė velykinė pareiga, kurią kiekvienas turi nuosirdžiai ir pareigingai atlikti.

A.A. SIMAS BAKAITIS staigiai mirė sausio 21 d. Netekęs žmonos, kuri prieš keletą metų mirė, jis pasiūto kažką palaužtas, pasitraukė į vienumą ir jo daugiau niekur nebe matėme lietuvių tarpe. Liko sūnus, gyvenantis Hamiltono, viena dukra Toronto ir kita — inž. D. Slavinskio žmona New Jersey. Lietuvoje dar gyvena viena jo sesuo. Jo žemiškieji palaikai penktadienį buvo nulydėti į Holy Sepulchre kapines. K. M.

TAUTOS FONDO Hamiltono apylinkės atstovybė paskutiniame posėdyje aptarė praėjusių metų vykdyto piniginio vajeus reikalus ir nustatė šių metų veiklos planą. Vajus buvo labai sėkmingas: surinkta \$2.487 — rekordinė suma. Vilniaus Dienos minėjimas taip pat davė \$435,12 pelno. 1974 m. turėta \$3.114,05 pajamų ir \$2.585,42 išlaidų, \$2.425 pasiūta T. Fondo atstovybėi Kanadoje. Išdėta pakaita \$528,63. Iš valdybos pasitraukė B. Milašius, dirbęs 6 metus, A. Garbūnas, — 5 m. ir F. Rimkus — 13 m. Nuosirdi padėka pasitraukusiems už jų įdėtą darbą. K. B.

Calgary, Alberta

SOKIUS IR BALTIJOS JŪROS minėjimą sausio 25 d. surengė Kalgario Lietuvių Draugija. Su pajūrio gamta, žmonėmis, istorija ir padavimais supažindino G. Noreikienė. Eilėraštį "Nuo Birutės kalno" padeklamavo M. Vanagaitienė. "Jūratė ir Kastytis" legendinį pasakojimą atliko vietos artistai: Ev. ir L. Ammon ir A. Mackevičienė. Dekoracijos buvo parūpintos A. Kazino. Muziką ir šviesas ir visą minėjimo programą pravedė J. A. Mackevičius. Su atskira programa pasirodė jaunųjų grupės, vadovaujamos M. Stakenaitės, E. Krausienės ir A. Barutos. Mažesniųjų grupė pašoko: "Tu bitele, tu pilkoji", vyresnieji "Sėjau rūtą, sėjau metą". Tai pirminis jaunesniųjų pasirodymas po ilgai trukusios pertraukos. Sėkėjams planiuo skambino I. Katz. Po programos jauniems buvo įteiktos jų pasirodymo nuotraukos. Viskas praėjo sklandžiai, jaunųjų tėvams noriai padedant ir remiant. A.

Norite supažindinti savo bičiulius su "Tėviškės Žiburiais"? Atsiųskite jų adresus "T2" administracijai. Ji nemokamai siųs keletą numerių susipažinti.

Birutė Bartininkaitė ir B. Sneideraitis po sutuoktųjų Winnipege

WINNIPEG, MANITOBA

KLB WINNIPEGO APYLINKES VALDYBA 1975 m. sausio 19 d. sušaukė visuotinį narių susirinkimą. Valdybos pirm. A. Eimantas pirmininkauti pakvietė E. Federą, sekretorium — B. Vaičiūtį. Praėjusių metų valdybos pirmininkas padarė platų praėjusių metų veiklos pranešimą. Kanados Lietuvių Dienos komiteto pirm. V. Januška plačiau apibūdino Lietuvių Dienos rengimą. Susirinkimas, išklauses diskusijų metu išskeltas klaidas ir buvusius sunkumus, priėjo išvadu, kad labai su maniai veikiant rengėjų komiteto nariams ir talkinant kitiems lietuviams, šventės paruošimas buvo gerai atliktas. Tam reikalingi buvo gairės pinigine parama iš federacinės ir provincinės valdžios. Prie šventės rengimo labai daug prisidėjo Sv. Kazimiero par. klebonas kun. J. Bertušius. Po to sekė pranešimai atstovo krašto valdybos suvažiavime, apylinkės valdybos išdiniui ir revizijos komisijos. Atstiatydinus praėjusių metų valdybą, išrinkta nauja ir pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Grabys, vicepirm. A. Eimantas, sek. B. Vaičiūtis, ižd. Eug. Federas, Tautos Fondo įgaliotinė V. Daubaraitė. Jaunimo atstovu buvo kooptuotas M. Timmermanas. Revizijos komisija palikta ta pati: M. Šarauškas, Marozas ir Rutkauskas. V.

MIRUSIEJI. A. A. Mykolas Rakauskas, 75 m., mirė 1974 m. lapkričio 9 d. Health Sciences Centre. Reikėjo nupjauti rankas, bet jis su operacija nesutiko ir ramiai pasirinko mirti. M. Rakauskas buvo "Lietuvių Klubo Manitoboje" ilgametis prižiūrėtojas. Kilęs nuo Ukmergės. Kadangi santauptu neturėjo, laidotuvių rūpinosi jo artimas kaimynas L. Jasiliūnas. Palaidotas su visomis religinėmis apeigomis, kurias atliko lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Bertušius. Buvo nevedęs ir jokių giminių čia neturėjo. Atsisveikinimo kalbą pasakė VI. Steponavičius ir kt.

1974 m. spalio 22 d. mirė Bronius Marčiulionis, sulaukęs 69 m. amžiaus. Jo brolis buvo Lietuvos kariuomenėje vyr. leitenantas, bet rusams okupavus Lietuvą komunistų nužudytas. Kanadoje buvo vedęs vietinę, su kuria sulaukė trijų sūnų: Gordon, Ronaldo ir Roberto. Sudačius mišrią šeimą, gyvenimas nesise-

kė. Žmona išskėlė perskyrų bylą. Teismas priteisė atskirai gyventi. Vaikai nuėjo su motina. Vėliau išskėlė bylą dėl išlaikymo ir galutinai pareikalavo ištuokos, bet nebesulaukė. Toks šeimos audringas gyvenimas dar daugiau klampino ir nesantai. Dar prieš mirtį abu Marčiulioniai restorane valgė vakariene, bet nenutaujė, kad tai buvo paskutinė. Br. Marčiulionis rastos negyvas lovoje. Kaimynai, pradėję jausti blogą kvapą, pranešė policijai, kuri jį nugabeno į Kerr's Funeral Chapel. Paskutiniu metu jo žmona gyveno iš miesto savivaldybės pašalpos, o jis patį iš senatvės ir Kanados armijos pensijos. Palaidotas be jokių religinių apeigų Brookside kapinėse. Į kapines palydėjo tik žmona ir vaikai. Iš lietuvių niekas nežinojo, nes pavarde buvo pakeitęs į Brian Marshall. Jokiom lietuviškom organizacijom nepriklausė. Mėgo vienišumą ir jautėsi nelaimingas dėl mišrių vedų.

VESTUVES. 1974 m. pabaigoje Stasės ir Liudo Bartininkų dukტė Birutė ištėkėjo už Bill Sneideraitio. Sutuoktųjų apeigas atliko lietuvių Sv. Kazimiero parapijos šventovėje kun. J. Bertušius. Parapijos salėje įvyko banketas, kuriame dalyvavo giminės, draugai bei pažįstami. Ypačiai daug svečių buvo iš Birutės darbovietės: keletas teisėjų, augstų policijos pareigūnų ir kt. Mat, Birutė jau seniai dirba policijos teismo (Provincial Judges Court) įstaigoje kaip sekretorė — stenografistė. Per jos rankas pereina įvairios teismo bylos, ypač eismo nusikaltimai. Vestuvėse puotą pradėjo vyriausias teisėjas Jack William, kuris papasakojo įvairių anekdotų. Vestuvės praejo labai linksmoje nuotaikoje. Teisėjas pagyrė Stasę ir Liudą Bartininkus, kad gražiai užaugino bei išauklejo šeimą ir visus išleido į mokslo. Sūnus Viktoras šiuo metu dirba Vankuverio universitete profesoriaus asistentu ir ruošiasi profesūrai. S. ir L. Bartininkai yra senosios kartos ateiviai, susipratę lietuviai. Rūpinasi savo tautos reikalais ir visada pagal išgales juos remia. Visi vaikai kalba gražiai lietuviškai. Liudas Bartininkas kurį laiką buvo lietuvių Sv. Kazimiero parapijos pareigūnas. Bartininkai yra nuolatiniai "T2" skaitytojai. Sėkmės jaunajai porai! K. Str.

WINNIPEG, MANITOBA

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinė sukaktis

bus minima vasario 16, sekmadienį tuojau po pamaldų apie 1 val. po pietų Sv. Kazimiero parapijos salėje, 432 Elgin Ave., Winnipeg.

• Bus dr. E. Jasevičiūtės iš Thunder Bay paskaita ir kita programa.

Kviečiame gausiai dalyvauti visus be įsitikinimų skirtumo mūsų nepriklausomybės šventėje.

KLB Winnipeg apylinkės valdyba

St. Catharines, Ont.

VISI DALYVAUKIME Vasario 16 minėjime, kuris įvyks vasario 8 d. slovakų salėje. Ateikime visi į minėjimą ir negailėkime paukoti Tautos Fondui. Negailėkime keleto dolerių ir minėjimo reikalams, nes minėjimas užtruks visą savaitę ir pareikalauš išlaidų. Jau pati valdyba yra pasiryžusi sudėti gerą dalį pinigų. Pvz. J. Sarapnickas aukoja tam tikslui \$50. Keturi staliukai paaukoti loterijai mūsų duosnių lietuvių. Turėsim stiprų paskaitininką, žymų kultūrininką Antaną Rinkūną. Jaunimas ruošiasi kuo geriau pasirodyti. Taigi, visa programa bus labai gera. Po to bus pasilinksminimas. Kor.

VASARIO 16 SVENTEJE dalyvaus kultūros min. Robert Welch, federacinės valdžios atstovas M. P. Gilbert Parent, Robert Bell, MP, R. Johnston — miesto burmistras atstovas, nes pats burmistras tuo metu bus Trinidad, radio stoties CKTB atstovas R. Johnson, dienraščio "Standard" redakcijos atstovas, visų pavergtų tautų atstovai, sudarą Rytų bei Centrinės Europos Tautų

Organizacija. Pastarosios atstovas įteiks rezoliuciją pavergtos Lietuvos reikalų Kanados federacinei valdžiai Otavoje. Ją paskels "Standard". Politinių mokslų profesorius čekas parašys "Standardui" straipsnį. Radijo stotis paskyrė reporterį žinioms apie ištisą savaitę trunkantį Vasario 16 minėjimą. "Standard" tam tikslui paskyrė specialų reporterį ir fotografą. Iš lietuvių pusės irgi bus dėdami rašiniai apie Lietuvą. Tuo būdu, atrodo, kiekviena diena bus minimas Lietuvos pavergimas. Burmistras paskels Lietuvos savaitę vasario 8-14 d.d. per spaudą ir radiją. Svarbu, kad manifestacijoje vasario 16 d., tuoj po iškilmingų pamaldų, lygiai 11.15 v.p., prie kanaidiečių paminklo, čia žinomo Cenotaph pavadinimu (St. Paul St. West), susirinkty visi Niagaros pusiasalio lietuviai, įskaitant Buffalo miestą. Parodykime, kad esame organizuota jėga!

Priėmimas įvyks tuoj po minėtų apeigų. Pastatyti automobiliai tegu stovi, nes tik kelios minutės iki Williams restorano, 249 St. Paul St. Kas bus užsirašęs iš anksto, ras lais-

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

"KELEIVIS". Bostone leidžiamas savaitraštis, vasario 9 d. sulauks septyniadesimtmečio, kurio iškilmingas minėjimas įvyks balandžio 27 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos III augšto salėje. Rengėjų komitetas sukakties proga paskelbė atsisaukumą, primenantį sukaktuvininę spaudžiančias problemas: sumenkėjusią skaitytojų šeimą, praretėjusias bendradarbių gretas, susidėvėjusias rinkimo bei spausdinimo mašinas, pasenusią techniką. Atsisaukime rašoma: "Per pastaruosius 20 su viršum metų "Keleivis" pasižymėjo tolerantiškumu, skelbė lietuvių vieningumą, susiklausymo ir solidarumo mintis, neatitolė nuo kasdieninių mūsų reikalų ir rūpesčių, stengėsi niekam neatsakyti vietos savo skiltity, drąsiai jungėsi į kovą dėl lietuvių tautos laisvės ir kultūros." Komitetas ragina lietuvių padviguobinti "Keleivio" prenumeratorių šeimą, jungtis į bendradarbių eiles savo raštais, remti savaitraštį aukomis ir gausiai dalyvauti septyniadesimtmečio minėjime. Skelbiamas ir iki 1976 m. vasario mėn. 9 d. truksiantis aukų vajus sudaryti specialų fondą "Keleivio" spausdinimo technikai atnaujinti bei pagerinti. Aukų laukiama šiuo adresu: Keleivis, 635 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

PADIDĖJUSIOS IŠLAIDOS privertė ir mūsų dienraščius Cikaugoje — "Draugą" ir "Naujienas" pabranginti prenumeras. "Draugo" metinė prenumerata: Cikaugoje, Cook County apylinkėje ir Kanadoje — \$25, užsienyje — \$26. "Naujienų" metinė prenumerata: Cikaugoje, jos priemiesčiuose ir Kanadoje — \$30, kitose JAV vietovėse — \$26.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS naujoji centro valdyba, išrinkta korespondenciniu būdu Cikaugoje, pasiskirstė pareigomis: pirm. kun. J. Vaišys, SJ, vykdomasis vicepirm. J. Janušaitis, vicepirm. ir leidinių red. V. Kasnūnas, vicepirm. kultūros bei informacijos reikalams V. Būtenas, vicepirm. jauni mok reikalams bei ryšiams su amerikiečiais E. Pakštaitė, sek. A. Pužauskas, ižd. D. Vakarė. Posėdyje taigpi buvo pabrėžta, kad valdybos iždą išsėmė \$4.900 pareikalavęs "Žurnalistikos" leidinio paruošimas.

Venecuela

VIDA TAMASAUSKAITE Venecuolos centriniame universitete baigė odontologijos fakultetą. Naujoji dantų gydytoja jau pradėjo dirbti Caracas mieste.

INŽ. MECISLOVAS BRUZAS yra išjūngęs į Guri užtvankos didinimo darbus. Ši užtvanka Raul Leoni vietovėje yra didžiausia visoje P. Amerikoje.

LIETUVIŲ KATALIKŲ KOMITETAS išleis 1975 m. "Venecuolos lietuvių žinyną", kuriam jau renkama medžiaga ir kurį redaguoja Juozas Kukanauza.

KUN. A. N. T. A. N. S. PERKUMAS, SDB, Caracas miesto Este kapinės pašventino a.a. Sofijos Babianskienės paminklinę lentą, dalyvaujant jos šeimos nariams.

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIŲ PARAPIJA, vadovaujama klebono kun. J. Giedrio, SJ, paminėjo savo šventovės pašventinimo dvidešimtmetį. Iškilmingas Mišias atnaušo popiežiaus nuncijus, o sukaktuvinius pietus su programa bei sveikinimais surengė parapijos katalikų vyrų draugija. Gausūs dalyviai — apie 230 ne tik padėję išlaidas, bet ir davė 42.000 pezų pelno rengėjams.

RASYTOJŲ IR MENININKŲ metinė parodoj Montevideo mieste dalyvavo Vytautas Dorelis su savo išaustomis tautinėmis juostomis bei juostelėmis knygoms. Lietuviams taigpi atstovavo St. Sivickienės iš Lietuvos atvežtos juostos, susilaukusios ypač didelio rankdarbių mokytojų dėmesio. Su lietuvišku audimu dant mokytojas supažindino kovo mėnesį specialiai surengti kursai.

Argentina

DR. ERNESTAS PARSELIS, dirbęs dėstytoju katalikų universitete, įsijungė ir į valstybinį Buenos Aires universitetą. Abiejuose universitetuose jis dėsto filosofiją teisių fakultetuose. Sausio 15 d. jis su žmona Irena, meno mokytoja gimnazijoje, beveik dviem mėnesiam išvyko į Europą. Jiedu numato lankytis Italijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Jugoslavijoje.

WINDSOR, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKES VALDYBA kviečia visus apylinkės lietuvius prisiminti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį sekmadienį, vasario 16 d. Lietuvos vėliava bus pakelta 10 v. Windsor City Hall Square. Kun. D. Lengvinas laikys šv. Mišias už Lietuvą 11 v. Sv. Kazimiero šventovėje, 808 Marion Ave. Minėjimas prasidės 12 v. par. salėje. Programoje simpoziumas "Prisiminkime Tėvynę", skaidrės apie Lietuvą, dainos, tautiniai šokiai, eilėraščiai. Viską atliks Windsoros jaunimas. Minėjimo dalyviai prašomi dėvėti ką nors lietuviško.

Apylinkės valdyba

vą vietą. Neužsirašiusieji galės bet kur atsistoti ir užsisakyti maistą bei gėr. gėrėjus nemokamai kaina, jei liks laisvų vietų. R.

vijoje, Cekoslovakijoje, Vokietijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje.

"NEMUNO" DRAUGIJOS valdybos pirm. Prano Dulkės Maskvaj labai parankų sveikinimą paskelbė Vilnių leidžiamas "Gimtasis Kraštas" sausio 16 d.: "Argentinos lietuvių draugija "Nemunas" sveikina Jus su Naujaisiais metais ir linki visiems "Gimtojo krašto" bendradarbiams bei skaitytojams kuo geriausias sėkmes. Mes, Argentineje gyvenantys lietuviai, ir mūsų "Nemuno" draugija esame Jums dėkingi už "Gimtąjį kraštą", iš kurio mes sužinoame apie mūsų Tėvynės gyvenimą. Džiaugiamės, kad mūsų Tarybų Lietuva eina dideliu keliu. Dabar joje gyvenantiems mūsų sesėms ir broliams nebereikia ieškoti laimės svetimuose kraštuose, džiaugiamės, kad gimtinė neužmiršta ir mūsų." Pr. Dulkė, kaip matom, netgi bando kalbėti visų Argentinos lietuvių vardu ("Mes, Argentineje gyvenantys lietuviai..."), džiaugdamasis sovietine Lietuvos okupacija, kurią jis vadina "dideliu keliu". Naiviai skamba ir jo džiaugsmas, kad broliams bei sesėms dabar nereikia ieškoti laimės svetimuose kraštuose, kai jie užsienin veržiasi laisvės siekdami. Negi Pr. Dulkė lig šiol nieko nėra grįdėjęs apie S. Kudirką bei jo šeimą, A. Jurgutį, V. Sevrucką, J. Stankevičių, religinę bei tautinę priespaudą atskleidusią "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", dėl jos Maskvoj suimta ir Vilniun nuvežta žymųjų laisvės kovotojų S. Kovaleva? Toks jo sveikinimas valdybos vardu kompromituoja "Nemuno" draugiją.

TRADICINĖ KALEDŲ EGLUTĖ Buenos Aires Lietuvių Centre susilaukė gausaus būrio mažųjų dalyvių. Vaikelių programai vadovavo Nėlida Zavackaitė. Kalėdų senelio vaidmenį atliko L. Aglinskis, vaikus pavaišinęs saldinais.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO mažųjų ansamblis su Nėlida Zavackaite gražiai atstovavo lietuviams šio miesto televizijos VII kanalo programoje "Laimingas vaikas".

Australija

AUSTRALIJS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS savaitraštis "Mūsų Pastogė" redaktorium vėl pakviestas Vincas Kazokas. Jis buvo pasitraukęs dėl kilusios politinės trinties ir buvo pakeistas dr. A. Mauragiu. Leidėjai taigpi turėjo atsisakyti lietuviškos spaustuovės paslaugų, pereiti prie masinėms ir ofseto. Artėjant ALB tarybos suvažiavimui, dr. A. Mauragis paskelbė atsisveikinimo žodį, pažėdamas priekaisių kalbėjimams, asmenims, jų tarpe Australijos lietuvių kunigams, ir pranešdamas savo atstiatydinimą. "Mūsų Pastogė" buvo kritiški ne tik techniniu, bet ir turinio bei kalbos lygiu.

Britanija

PAURIME PETRAUSKAITE, ištėkėjusi už JAV konsulo J. E. Blandfordo, su vyru i: dviem vaikais atstogavo Londone ir Edinbure. Po atostogų jie grįžo į Dakarą, Senagalijos sostinę. P. Blandfordienė buvo pakviesta dėstyti anglų kalbą ambasadoje, bet dėl mažų vaikų to pakvietimo negalėjo priimti. Ji glilina prancūzų kalbos studijas, o laisvalaikis skiria tapybai. Gyvendama Arlingtone, Va., amerikiečių parodoj sostinėje Vašingtone yra laimėjusi II premiją už savo piešinius.

MANČESTERIO LIETUVIAI įteigė specialų vienatę lietuviško filmo ir radijo reikalams. Valdybion išrinkti: administratorium — V. Bernatavičius, angliškiosios dalies redaktore — N. Kutkutė, lietuviškosios dalies redaktorium — V. Dargis, garso inžinierium — J. Podvoiskis, filmo inžinierium — J. Verbickas, bibliotekininku — K. Steponavičius. Vieneto tikslas — informuoti anglišką visuomenę apie Lietuvą, sudaryti filminę bei garsinę šio krašto lietuviškos veiklos dokumentaciją, ruošti lietuviškos radijo programoms, įteigu tokią galimybę atsirastu, ir palaikyti glaudžius ryšius su kitais filmo bei radijo junginiais šiame krašte ir svetur. Minėtasis vienetas taigpi talkins Bradfordo lietuviams jų BBC radijo programoms Leeds vietovėje.

Vokietija

MIN. STASIO LOZORAICIO laisvą paskelbė vokiečių laikraštis "Frankfurter allgemeine Zeitung", kurio puslapiuose katalikų teologijos prof. H. Vorgrimler bandė paneigti tikinčiųjų persekiojimą R. Europos komunistiniuose kraštuose. Kalbėdamas kaip lietuvis, S. Lozoraitis pabrėžia Maskvos nuosekliai pastangas Lietuvos Katalikų Bendrijai sunaikinti, atmesdamas prof. H. Vorgrimlerio naivų teigimą, kad tuose kraštuose niekas vien tik dėl tikėjimo nėra persekiojamas. Okupuotoj Lietuvai kunigai baudžiami už vaikų katekizaciją, o vaikai ir jų tėvai persekiojami. Jeigu seniau komunistai skelbdavo tikėjimą esant opiumu liaudžiai, tai dabar opiumu Vakary pasauliui yra tapęs atsliglusis su Sovietų Sąjunga propagavimas, nutylintis ten vykstantį milijonų žmonių kovą už savo tikėjimą.

BALTIECIŲ KRIKSCIONIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS lietuvių skyrius išleido mažo formato 40 psl. iliustruotą laikraštėlį "Annabergo Lapeilis", redaguota l

Lietuviškoji drama prie Pacifiko

Los Angeles dramos sambūris suvaidino Jurgio Gliaudos 3 veiksmų dramą "Naktis" š.m. sausio 11 d. Drama paliečia aktualias lietuvių emigrantų gyvenimo problemas — generacijų plyši, pasimetimą gyvenime, egzistencijos prasmės neradimą. Tai tragedija žmonių, kurie neteko ryšio su gimtuoju kraštu. Drama yra gliai prasminga, skirta ne momento džiaugsmui, bet rimtai meditacijai.

Sio vaidinimo pasisekimas buvo nepaprastas: žiūrovai pripildė didžiulę salę. Po vaidinimo ir net sekančią dieną parapijos kieme žmonės gyvai diskutavo dramos siužetą, pasirinktą stilių ir atskirų personažų charakteristiką. Daugumai vaidinimas patiko. Bet girdėjosi ir balsų, kad kalbos stilius buvęs peraugštas, nors atrodo, kad mes esame pašokę keliom pakopom augščiau. Kaikas sakė, drama neturėjusi išvadų. Bet jie užmiršta ta didelė tiesa, kad menininko rašytojo vaidmuo yra kuo ryškiausiai atvaizduoti tikrovę, o ne užmesti savo išvadas skaitytojui ar žiūrovui, nenusmukdyti savęs ligi propagandisto lygio. Skaitytojas ir žiūrovas patys turi pasidaryti išvadas, niekieno neįtakojami. Jau pats faktas, kad veikala sukelė didelį susidomėjimą klausytojuose, yra pakankamas laimėjimas, rodantis, kad Gliauda pataikė ir jautrią vietą. Liūdna būtų, jei žiūrovai liktų indiferentiški. Letargiškam mūsų gyvenimui tokių "sukrėtimų" reikia kuo daugiau.

Liečiant atskirų personažų charakteristiką, tai, žinoma, gali būti ir skirtingu nuomonių, bet tai neesminis dalykas. Esu eilinis žiūrovas ir nedrįsčiau imtis to darbo. Man atrodo, kad veikala aktualus ir stiprus. Dalilai Mackialienėi tenka garbė už puikų pastatymą ir gabių artistų parinkimą. Visi vaidintojai gerai atliko savo vaidmenis, o Linas Kojelis vy-

kusiai paruošė dekoracijas. Be ne jauniausias ir Amerikoje gimęs artistas R. Zukas vaidino senio aklo tėvo Arnoldo rolę ir ją puikiai atliko. Su dideliu įsijautimu, net su tragizmu Arnoldo žmoną suvaidino S. Pautienienė. Geras buvo M. Prišmantas nenusisėkusio ir gal net kiek kvakštelėjusio kompozitoriaus Sigitto vaidmenį. Jo žmoną Daivą vaidino V. Jatulienė. Savo nelengvą, iš dalies kontraversinį vaidmenį ji atliko be priekaištų. Daivos seserį Gytę vaidino R. Urbanienė. Ekcentriškos, psichopatiškos ir iliuzijomis gyvenančios mergaitės vaidmenyje ji žavėjo visus. Visai nusisekęs buvo V. Ažuolaitis jaunuolio hipio Mantauto vaidmenį, o jo meilužės Liepos rolę su dideliu įsijautimu, ypač paskutiniame akte, suvaidino D. Barauskaitė.

Malonu pastebėti, kad bemaž visi vaidintojai buvo jaunuoliai, kaikurie jų gimė jau ne Lietuvoje. Bet jų lietuviškoji taršana buvo be priekaištų. Žiūrovų tarpe buvo taipgi nemažai jaunimo, kuris labai šiltai pasitiko savo draugus scenoje.

Dramos sambūris su "Naktimi" turėtų pasirodyti ir kitur didesniuose lietuvių teikiniuose, taipgi ruošti naujiems vaidinimams.

Zvelgdami į tolimesnę praeitį, atsimename, koki didelį vaidmenį tautinės sąmonės žadinime atliko mūsų kaimo teatras. Vaidinimai buvo atliekami daržinių scenose, bet kiek jis tuomet teikė paguodos pavergtai mūsų tautai. Šiandien istorija pasikartoja. Dramai tenka uždavins palaikyti mūsų lietuviškąją sąmonę, ypač jaunųjų kartoj. Drama vėl grįžta į mūsų tarpą, ir mes nuoširdžiai ją pasitinkame. Žinia, niekas nesilūdo nusodinti nuo sosto mūsų "karalienės operos", bet ir drama privalo turėti užtarnautą vietą lietuvių širdyse. V. J-ka

Rašytojas Jurgis Gliauda, šeštą kartą laimėjęs premiją "Draugo" romanų konkurse su žmona savo rezidencijoje Nuotr. A. Dudačavičiaus

Ilgai lauktas žodynas

A. Klimo ir St. Barzduko redaguotas leidinys mokyklai ir namams

A. RINKŪNAS

Kai naujoji išsivystanti suorganizuota lituanistinių mokyklų sistema Amerikoje, iškilo reikalingas turėti mokyklinį, pusiau enciklopedinį iliustruotą žodyną, kokių gausu angliškose mokyklose. Deja, eilę metų šis darbas nepajudėjo iš vietos dėl dviejų priežasčių: mūsų kalbininkai anuo metu buvo užimti įvairiais kitais darbais ir neturėjo laiko žodynui parengti, antra — ano meto lietuviški veiksniai neturėjo pinigų žodynui išleisti. Taip praėjo geras dešimtmetis, mokytojams savo konferencijose vis tuo reikalu dejuojant, bet niekam nieko konkrečiai nedarant. Pagaliau vienoje konferencijoje (Čikagoje) ką tik moksles baigęs jaunas kalbininkas dr. A. Klimas, nebetekęs kantrybės, pasiūlė tokį žodyną paruošti, jei mokytojai jam ateis į pagalbą, atrinkdami reikiamus žodžius iš ano meto mokyklinių vadovėlių. Mokytojai entuziastiškai tam pritarė, ir tuoj pat pasiūlysioms mokykloms buvo paskirstytos raidės, t.y. atitinkama mokykla turėjo atrinkti vienos raidės žodžius. Bent iš dalies ištesėjusių mokyklų sąrašas paskelbtas žodnyje išangėje. Iš Kanados sąrašą yra Toronto ir Montrealis. Tai buvo 1966 m., bet žodynui išsivysti dienos šviesa vėl prireikė beveik dešimtmečio. Įvyko tai dėl kelių priežasčių: dalis pasižadėjusių mokyklų savo darbo neatliko, tuo sudarydamos spragas raidynė; antra, atliktasis darbas buvo labai nevienodas, kiekvienai mokyklai atliekant darbą sava tvarka ir skirtingais požiūriais; trečia, pats dr. A. Klimas greitai buvo apkrautas įvairiais kitais darbais, tad jo laikas, galimas skirti žodynui, labai sutrumpėjo.

Pagrindinis trūkumas

Normaliomis sąlygomis žodyno užvilkimas gal ir nebūtų turėjęs tokios fatališkos įtakos, kokia įvyko dabar. O tai įvyko dėlto, kad per tą dvidešimtmetį iš esmės pasikeitė mūsų mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygis; tai, kas tik mūsų mokykloms 1954 m., nebėtikio 1974.

Trumpai tariant, dabartiniai mūsų pradžios mokyklų ir gimnazijų mokiniai geriau moka angliškai, negu lietuviškai, tad jiems pirmoje eilėje reikia angliškai-lietuviško žodyno. Tos dalies žodyne nėra (su mažomis išimtimis) net angliškų pakaitalų. Ir taip mokins, žinodamas tik angliškąjį žodį, negali jo lietuviškojo pakaitalą žodyne surasti. Lietuviški žodžiai bandomi aiškinti tik lietuviškai. Toks metodas šių dienų mūsų mokyklų mokiniui nieko neišaiškina. Pavyzdžių galima būtų suminėti daug. Dėl vietos stokos paimekime tik porą: "rotušė" — miesto savivaldybės organų būstinė; valdžia — teisė ir galia pajungti savo valią, tvarkyti kieno veiksmus".

Kokio lygio mokiniai gali tokį aiškinimą suprasti? Gyvūnijos bei augmenijos pavadinimams aiškinti duodami lotyniški pakaitalai, kurie šių dienų mokiniui taip pat nieko nereikia. Ir taip žodynas, du dešimtmečius planuotas ir ruoštas mokyklai,

išėjo tam tikslui mažavertis. Jis šiuo metu geras tik viduriniai kartai, kuri, žinodama žodžių šaknis, gali čia pasitikrinti kirčio bei rašybos dalykus, o taip pat žodžio vartojimą sakinyje.

Kiti trūkumai

Netgi skiriant žodyną daugiausia vidurinijai kartai, matyti taisyti, nors ir neesminiu, trūkumu. Tokio pobūdžio žodynėlyje randame per daug geografinių vardų, kaip Aisėtas — ežeras Molėtų ir Utenos rajone, Akmena — ežeras Trakų rajone, Bartuva — upė, įtekanti į Liepojos ežerą ir t.t. Tokiems specifiniams pavadinimams turime juk Lietuvių Enciklopediją. Tokio pobūdžio žodyne nereikėtų ir specifinių žodžių, kaip aliteracija, nelizdiniai žodžiai ir pan. Yra laikas ir klaidinančio; pvz. plentas — smulkios akmenėliais grįstas kelias; kaimas — iliustracijoje matyti su bažnyčia; Augštaitija — pridėta me si tuaciniame žemėlapyje rodomas tik Lietuvos šiaurės rytų kampas. Iki šiol žinome ir vaikus mokėme, kad plentas yra kietai grįstas kelias, Amerikoje — asfaltas ar cementas. Tuo būdu plentas (highway) išskiriamas iš kaimo kelio (rural road). Kaimą su bažnyčia vadinome bažnytkaimiu, o augštaičiai laikėme ne tik Rokiškio ir Zarasų apskrities lietuvius.

Pliusai

Pamiršus mokyklinę leidinio paskirtį, šis žodynas vis dėlto yra geras tiems, kurie gali pajęgti juo naudotis. Žodžiai gana gerai parinkti. Visas tekstas kirčiuotas. Kiekvieni atveju nurodomas žodžio vartojimas sakinyje. Gausios ir geros dail. Z. Sodeikienės iliustracijos. Platus dr. Klimo paruoštas įvadas duoda daug naudingų patarimų bei papildomų informacijų, įskaitant pilnas kirčiavimo lenteles penkioms daiktavardžių linksnų formoms. Pasigendame šio pobūdžio įvade pagrindinių nurodymų prielinksnių vartojimui. Lietuviškai mažiau mokantiems būtų labai naudinga turėti gaires ir apie tai, kaip vartoti linksnus, kuriuos turime savo kalboje, bet neturime anglų kalboje, pvz. įnagininką, vietininką.

Galimos pataisos

O vis dėlto gaila, kad tiek darbo ir pinigų atsėjęs žodynas mažai tinka savo pradinėi paskirčiai — mokyklai. Ar negalima būtų ką nors tuoj pat pataisyti, nelaukiant dar vieno dešimtmečio, kol ateis laikas leisti antrąjį žodyno laidą? Vienintelė, mano manymu, galima pataisa būtų tuoj pat paruošti angliškai-lietuvišką žodyno priedą, trumpą, be iliustracijų ir pavyzdžių, gal net vien šakninių žo-

džių, maždaug tokiu metodu, kokių yra paruoštas dabartinės laidos priedas "Nelizdinį žodžių rodyklė". Ji užima 23 puslapius. Jei dabartinės laidos žodynas yra jau visas įrištas, tai tokį priedą galima būtų į kiekvieną knygą rankomis įdėti (tai galėtų padaryti patys mokiniai). Jeigu dalis laidos dar yra neįrišta, tai tą priedą galima būtų iš karto įrišti.

Lietuvių kalbos žodynas mokyklai ir namams. Redagavo A. Klimas ir St. Barzdukas. Iliustravo Z. Sodeikienė. JAV LB švietimo tarybos leidinys 1974 m.

Užsakykite dabar per
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
GERIAUSIĄ DOVANĄ
I LIETUVĄ
(dabar geriau nei buvo anksčiau)

SPECIALIUS RUBLIŲ
PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS
CORP. jums pirmiau paratė ir
jūsų gimines su tuo sutiko
Su specialiais rublių pažymėjimais
jūsų gimines gales nusipirkti
ką tik nori už dalį reguliarių
kainos. Tai lyg kad mum
eigum \$200 ar \$300 vertės
prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp.
miečiai gali atsiųsti įrodymus
visai nemokamai.
Specialūs rublių pažymėjimai
gali būti iškeičiami į pinigų,
t.y. į reguliarius rublius augš-
čiausia verte.

PILNAI GARANTUOTA
GREICIAUSIAS
PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites
Mokama už specialų rublį \$2.60
SI KAINA APIMA VISKĄ —
JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ
PRASYKITE MŪSŲ NEMO-
KAMU ILIustruotą
KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA
Telefonas 982-1530

Labai svarbu!
Automobiliai

Pigiausiomis kainomis
Garantuotas skubiausias
pristatymas.

Prašome rinktis iš šių
naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3574.00

Naujausias pagerintas
Eksportinis modelis
"ZIGULIS" VAZ 2103 \$403.60

Station Wagon
"ZIGULIS" VAZ 2102 \$3939.00

Eksportinis modelis
"MOSKVICIUS" 412IE \$3624.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3332.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 426IE \$3781.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 427IE \$4057.00

"ZAPOROZEC"
ZAZ 968 \$2284.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialų biu-
letenį su automobilių ir apar-
tamentų iliustracijomis.

VARTOTI DRABUŽIAI
Svarbu žinoti lankytojams iš
Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialų biu-
letenį

Mes turime 26 metų patyrimą
ir daug tūkstančių patenkintų
klientų.

Dirbtiniai dantys

BLOOR VILLAGE

Denture Clinic

R. Hejnowicz, R.D.T.

2223A Bloor Street West,

Toronto, Ont. Tel. 762-2602

Atidaryta nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.,
šeštadieniais nuo 9 v.r. - 12 v.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ZURNALAS "LAISKAI LIETUVIAMS" sidabrinį jubiliejų paminės vasario 23 d. Čikagos Jaunimo Centre specialiu koncertu, kurio programoje dalyvaus solistai Bernardas Prapuolenis ir Nerija Linkevičiūtė su akompaniatorium Manigirdu Motekaičiu. Pobūvio metu bus įteiktos premijos "LL" straipsnių konkurso laimėtojams.

MANYLAND BOOKS LEIDYK- LA, vadovaujama Stepo Zobarsko, išleis Juozo Lukšos-Daumanto "Partizanus už geležinės uždangos" anglų kalba. Angliškiosios laidos pavadinimas — "Fighters for Freedom, Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. (1944-47)". Knyga turės apie 300 psl. Kaina (kietais viršeliais) \$9.95. Spausdinti taipgi yra paruošti ir S. Zobarsko redaguota lietuvių rašytojų novelių rinktinė "The Lithuanian Short Story: Fifty Years", apimanti nepriklausomybės laikotarpį, II D. karo atneštas okupacijas, pokarinius metus. Knygos kaina — \$12.50, numatomas puslapių skaičius — apie 500. Leidyklos adresas: Manyland Books, Inc., 84-39 90th St., Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

"DRAUGO" ROMANO KONKUR- SA jau šestą kartą laimėjo Jurgis Gliauda. Vertintųjų komisija, kurią sudarė rašytojai Vincas Ramonas, Danutė Brazytė-Bindokienė, Nijolė Jankutė-Užubalienė, kritikai Povilas Gaucys ir Pranas Razminas, dalyvaujant "Draugo" redakcijos bei administracijos atstovams, sausio 12 d. posėdyje iš septynių atsiųstų rankraščių pasirinko "Pagairę", pasirašytą Gintalo slapvaidžiu. Atidarius voką, paaiškėjo, kad šio romano autorius yra J. Gliauda. Siemėtinės \$1,000 premijos mecenatas yra a.a. inž. Feliksas Giedrys, miręs prieš penkerius metus. Šios sukaiktės progai jo atminimą pagerbė šeima, parūpinusi premiją velionies vardu. Lig šiol "Draugo" romano konkurse jau buvo paskirtos 24 premijos, kurių visas ketvirtadalis teko J. Gliaudai. Premija bus įteikta balandžio 7 d. Čikagos Jaunimo Centro salėje.

M. K. ČIURLIONIO šimtųjų gimimo metų minėjimą Floridoje, St. Petersburgo lietuvių klube, surengė Lietuvių Bendruomenės vietinis skyrius, vadovaujamas pirm. J. Gipro. Su M. K. Čiurlionio gyvenimu, studijomis ir dailės kūriniams dalyvių su pažindino dall. Antanas Rukštelė, patinaudodamas gausių skaidrių rinkinį. M. K. Čiurlionio muzikaliteto avo iš įrašo išklausa ty simfoninė poema "Miške". Elenos Rukštelienės vadovaujamas moterų oktetas padainavo keletą dainų, jų tarpe ir M. K. Čiurlionio "Kas bernelio sumislyta".

LIETUVISKOS KNYGOS KLU- BAS Čikagoje netrukus išleis Albino Baranausko humoristinių pasakojimų apie kapo ūkininko Pultinevičiaus iš Užplynių gyvenimą Lietuvoje ir Skvirlaune, rytiniame JAV pakraštyje. Knygai autorius parinko ilgoką pavadinimą: "Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur". A. Baranausko novelių rinkinys "Sniego platumos" yra laimėjęs "Aidų" žurnalo premiją, romanas "Karklūpnuose" — "Draugo" premiją. Jis taipgi yra išleisdinės novelių rinkinį "Kalvos ir lankos", eilėraščių rinkinį "Pasaga ir vyšnios".

PAULIAUS JURKAUS NOVELĖ "Atsklęstos durys" paskelbė V. Vokietijos leidžiamas buvusis Lietuvos vokiečių metraštis "Heimatgruss 1975".

MINNESOTOS UNIVERSITETAS iš Rockefellerio fondo paskirs eilę stipendijų 1975-76 mokslo metais tiems, kurie atliks tyrimus ar rašys mokslinius darbus apie baltąsias etnines grupes dabartinėje Amerikoje, jų istorinę kilmę bei išsivystymą. Šiuo projektu norima išryškinti etninę faktorių Amerikos kultūroje. Ypač laukiama darbų apie tas grupes, kurios yra kilusios iš rytinės, centrinės bei pietinės Europos ir Artimųjų Rytų. Prašymai turi būti paruošti iki š.m. kovo 1 d. Suinteresuotieji prasi-
mą tuojau pat užmegzti ryšius su minėta programa šiuo adresu: Prof. Rudolf J. Vecoli, Director, Immigration History Research Center, University of Minnesota, 826 Berry St., St. Paul, Minn. 55114. Tel. 612-373-5581.

DR. LEOPOLDO TREČIOKO su dviem bendraautoriais paruoštą studijinį straipsnį apie Parkinsono ligą paskelbė amerikiečių žurnalas "The Western Journal of Medicine". Dr. L. Trečiokas dėsto neurologiją Los Angeles mieste, Kalifornijos universiteto medicinos mokykloje.

KUN. PETRAS URBAITIS, salie-
zietis, 20 metų dirbęs Kinijoje kaip misijonierius, parašė gana plačios apimties knygą "Kinija — Azijos milžinas" ir ją atspausdino lietuvių salieziečių spaustuvėje Romoje. Knygoje aprašoma Kinijos praeitis, kultūrinis, religinis, politinis gyvenimas ir asmeniniai autoriaus patyrimai. Gana plačiai aprašoma misijonierių veikla, jų tarpe ir lietuvių įnašas. Įvadą parašė prof. J. Eretas.

Knyga iliustruota spalvotom nuotraukom. Jos kaina — \$15. Gaunama: Vytenai, Lituanai Don Bosco, Via Colonia 2, 00044 Frascati, Roma, Italy.

**"FUNK A. WAGNALLS STAND-
ARD DICTIONARY"** naujoje laidoje rašoma apie Lietuvą kaip sovietinę respubliką, kurios sostinė "Vilna". Lietuvių kalba esanti balto-slaviška. Informacija, matyt, gauta iš Vilniaus. Ji yra panaši į tą, kuri yra išspausdinta ir "Encyclopedia Britannica".

VILNIAUS MOKYTOJŲ NAMU berniukų choras "Ažuoliukas" dide-
liu koncertu filharmonijos salėje atšventė 15 metų sukaktį. Chorą suorganizavo dabartinis jo vadovas Hermanas Perelšteinas, biologijos mokytojas, pradėjęs studijuoti dirigavimą Vilniaus konservatorijoje. Branduoli sudarė 35 berniukai, surinkti iš Vilniaus mokyklų, o dabar mažųjų dainininkų jau yra daugiau kaip 100. Vadovas H. Perelšteinas, 1963 m. baigęs konservatorią, joje dėsto chorinį dirigavimą. Darbas su berniukais buvo pradėtas tokiais nesudėtingais kūriniams, kaip M. K. Čiurlionio "Aš padainuosiu dainelę", V. Kairiūkščio "Voverė", vėliau re-
nertuora papildė S. Simkaus preliudą "Stebuklingas miškas", D. Kabalės skio kantata "Requiem", britų klasiko H. Purcell opera "Didonė ir Enėjas". Labiausiai "Ažuoliuką" išgarsino Eduardo Balsio oratorija "Nelieskite mėlno gaublio". Iš "Ažuoliuko" eilių išaugo choro vadovai V. Miškinis, K. Kačinskas, pasižymėjusio vyrų choro "Varpas" vadovas P. Gilyš, M. K. Čiurlionio pianistų konkurso laureatas R. Bekonis, kompozitoriai L. Lopas ir L. Vilkončius, ažuoliukams dabar kurliantys naujas dainas.

DIDELIO VILNIEČIU DEMESIO susilaukė 'parodų salone įvykusi dviejų karikatūristų dailininkų — Valentino Ajausko ir Zenono Steino darbų paroda. Pirmajam yra būdingas švelnių, plastinių tonų humoras, antrajam — filosofinių mąstymų grindžiamos karikatūros.

KOMPOZITORIŲ IR RASYTOJŲ SĄJUNGOS su kultūros ministerija buvo paskelbusios stambios formos choro kūrinių konkursą, kuriame I premiją laimėjo kompoz. A. Bražinskas ir poetas V. Barauskas už "Odę pergalių vėliavom". Kompoz. J. Juozapaitis paskirta II premija už ciklinę kompoziciją mišriam chorui "Tekėk, saulele", teksto autoriui S. Žilbinui — III premija. Trečiasias premijas laimėjo kompoz. L. Abarius su poetu A. Vitkausku už poemą moterų chorui "Pavasaris" ir kompoz. J. Bašinskis už "Ryto kantatą", kurios teksto autorius yra J. Mačiukevičius, gavęs II premiją. Šiuos kūrinius Vilniaus filharmonijoje atliko: J. Gaidamavičiaus vadovaujamas vyrų choras "Sakalas", Vilniaus respublikinių profsąjungų kultūros rūmų mišrus choras su vadovu A. Asevičium, moterų chorai "Pavasaris" ir "Aidas", vadovaujami J. Žitkevičiaus ir J. Vanago.

"EESTI RAAMAT" LEIDYKLA Taline 28.000 egz. tiražu išleido Raimondo Krašausko apysaką "Suaguosijų žaidimai". Iš lietuvių kalbos ją vertė lietuvių literatūros propaguotojas M. Lodus.

JUOZAS RUDZINSKAS, dramos aktorius ir režisiorius, mirė sausio 11 d., sulaukęs 69 metų amžiaus. Baigęs Kauno dramos teatro studiją 1931 m., kūrinybinius žingsnius pradėjo Kauno teatre, juos tęsė Šiauliu, Klaipėdos ir nuo 1941 m. Vilniaus dramos teatruose. Vilniaus teatru atidavė ketvirtį šimtmečio savo amžiaus ne tik kaip aktorius, bet ir kaip vyr. režisiorius 1954-66 m., teatro direktorius 1954-58 m., dramos studijos vadovas 1946-49 m. Du kartus jam buvo paskirta Sovietų Sąjungos premija: 1947 m. — už Zacharo Bardino vaidmenį M. Gorkio "Priekšose", 1952 m. — už sovietinės dramaturgijos herojų paveiklus. Savo talentą jis betgi sugebėjo išryškinti ir tokiuose scenos veikaluose, kaip V. Mykolaičio-Putino "Valdovas", V. Krėvės "Skirgaila", Moljero "Tartufas", A. Čechovo "Vėšnių sodas", V. Hugo "Andželo" inscenizacija, atlikdamas pagrindinius vaidmenis. Režisūrai taipgi buvo pasirinkęs nemažai klasikų kūrinių — V. Sekspyro "Hamletą", J. Londono "Vagystę", J. W. Goethes "Faustą", H. Ibseno "Smėklas", dabartinio amerikiečių dramaturgo A. Millerio "Keliąjančio pardavėjo mirtį". Amžiaus septyniadešimtmetį šį rudenį velionis ruošėsi paminėti V. Krėvės Skirgailos vaidmeniu to paties pavadinimo dramoje, kurią jam teko ir vaidinti, ir režisuoti.

VILNIAUS M. K. ČIURLIONIO meno mokyklos moksleivių choras, vadovaujamas R. Zdanavičiaus, vilniečiams skirtame koncerte atliko britų kompoz. Benjaminio Britteno Mišias "Missae brevis", programą papildydamas naujai paruoštais B. Bartoko, P. Ehenio, kaikurių klasikų kūriniams. Talkino vargonininkas Leopoldas Digrys taip pat klasikų kūrybos atlikimu.

LIETUVOS DAILININKŲ SĄJUNGOS skyrius įsteigtas Šiauliuose, kur dabar gyvena ir dirba 30 dailininkų, jų tarpe 12 sąjungos narių. Steigiamajame susirinkime dalyvavo LD Sąjungos valdybos pirm. J. Kuzminkis, jo pavaduotojas K. Bogdanas, atsakingasis sekt. P. Gudynas. Skyriaus pirmininku išrinktas skulptorius doc. A. Toleikis, pavaduotoju — tapytojas A. Visockis, sekretorium — menotyros kandidatas V. Rimkus. "Aušros" muziejų neseniai buvo surengta pirmoji šešių šiauliškių karikatūristų darbų paroda, kurioje dalyvavo spaudoje plačiau pasireiškiantys L. Vorobiovas, K. Šiaulytis ir K. Kreiško pedagoginio instituto piešimo, braižybos specialybės studentai — A. Aleliūnas, S. Burneckis, G. Šuliejus, V. Lukavičius. V. Kst.

ISIDĖMĖTINAS ISRADIMAS

Geriausios Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje: JIB Medicine Lia. 8 uncijos, 14 savaičių \$6.00. Pinigų grąžinti mūsų atpažinti: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

NAUJI IR VARTOTI autovežimiai

- Lietuviams duodama nuolaida
- Geras ir greitas patarnavimas

Kreiptis: **ED. BICIŪNAS**
darbo: 274-1528 namų: 270-3966

RIFLE RANGE MOTORS

1019 Lakeshore Road East

Savininkas — **ROMAN TYSIAK (ukrainietis)**

TORONTO MIESTAS

1975 METŲ NEJUDOMO TURTO
MOKESČIAI

DALINĖS SĄSKAITOS

Pagal savivaldybių įstatymo reikalavimus ir nuostatą No. 8-75 priimtą miesto tarybos 1975 metais sausio 22 dieną, pirmieji trys nejudomo turto mokesčių mokėjimai 1975 metais yra taip išdėstyti.

visame mieste	pirmas mokėjimas vasario 12 d.	antras mokėjimas kovo 26 d.	trečias mokėjimas gegužės 22 d.
------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Čia minimi mokėjimai sudaro dalinę 1975 m. mokesčių sąskaitą, apskaičiuotą pagal paskutinių 6 mėnesių mokesčius praėjusiais metais. Sąskaitos mokesčių likučiai bus paruoštos apie šių metų vidurį ir jos bus taip pat išdėstytos trimis mokėjimais.

Visos dalinės nejudomo turto sąskaitos jau yra išsiųstos. Mokesčių mokėtojai, kurie iki šiol dar negavo mokesčių sąskaitų, turi tuojau kreiptis į mokesčių informacijos skyrių miesto rotušėje arba paskambinti telefonu 367-7115.

MOKESČIŲ MOKEJIMAI

Mokesčiai gali būti sumokami tose vietose, kurios nurodytos prie mokesčių sąskaitų pridėtoje brošiūroje. Tačiau norint gauti išankstinio mokesčių mokėjimo pažymėjimą, reikia sumokėti miesto rotušėje asmeniškai arba pasiųsti paštu.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-7
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-12
Sekmadieniais 9.30-1

Moka už:

term. indėlius 1 metų 9%
taupomąsias-savings s-tas 8 1/4%
depozitų-čekių s-tas 6%
Duodo paskolas:
asmenines 10%
nekiln. turto 10%
investacines iki 12%

Skyrius Anapilyje veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000.
asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne
PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305

1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.

(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sov. FRANK PETTIT

NUO LUŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrenginiai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716

Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkštus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pistinėje Ispanijos dalyje)

prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
priė pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatvę tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Ateitininkų žinios

Nauja tėvų komiteta sudaro p. p. Duda, Slivinskas, Vaitonienė, Kuprevičienė, Stundienė, Padolskis, Stravinskas. Tėvų komitetas yra ypatingai didelė parama jaunimo veikloje ne tik savo finansine parama, bet ir visokia kitokia pagalba. Praėjusiais metais tėvų komitetui vadovavo L. Duda.

Toronto ateitininkų šventė bus balandžio 12 d. Iki šiol šventės būdavo sekmadieniais, bet šiais metais pasirinktas šeštadienis, kad iš-tisa diena būtų skirta visai Toronto ateitininkų šeimai ir suvažiavusiems svečiams. Vakare bus šokiai Priskelimo par. salėje. Šventės ruošime dalyvauja sėdraugiai, studentai ir moksleiviai.

Naujoji sėdraugių valdyba, kuriai vadovauja Vyt. Kriščiūnas, yra pasiruošusi išjudinti Toronto sėdraugių veiklą. Vienas jų pirmųjų rūpesčių — jaunųjų akademiku įtraukimas į sėdraugius. Tuo tikslu valdyba jau turėjo posėdį kartu su studentų atstovais.

Studentų kolektyvas bus vasario 8, šeštadienį, Scarborough Foreign Missions patalpose, 2685 Kingston Rd. Pradžią 8.30 v. ryto, pabaigą 5 v. p. p., kad studentai galėtų suskubti į "Tėviškės žiburių" parengimą. Kolektyvas ves garsus pamokslininkas, daugelį metų praleidęs Kinijoje, kun. J. McGahey. Bus pietūs. Kainuos \$2 visai dienai. Prašome kiek galima greičiau registruotis, paskambinant Jolandai Dūdaitei tel. 766-3689 arba Eug. Girdauskui tel. 533-0342. Kviečiame ir 13-to skyriaus gimnazistus.

Skautų veikla

• Vasario 16 iškilminga "Satrijos" ir "Rambynio" tuntu sueiga — vasario 9, sekmadienį, 4 v.p.p., L. Namuose. Visiems vienietams dalyvavimas būtinas. Lietuvos kariuomenės kūrėjai-savanoriai bus mūsų sveiks garbės svečiais. Į sueigą kviečiame tėveliai, visuomenė ir akademikai skautai-tės.

• Kanadiečių skautų organizuotose plaukimo varžybose skautų grupė dalyvavo E. Slapšys, J. Zenkevičius, A. Kisonas, L. Grybas. Pastakus, R. Turūta ir E. Grybas. Pastarieji trys laimėjo pirmąsias vietas. Visa mindaugėnų grupė laimėjo II v. Grupė vadovavo s.v.s.l. A. Kalinauskas. Vilkiukų grupėje I v. laimėjo P. Sukauskas. Jiems vadovavo S. J. Dambaras.

• Į vyr. skautes kandidates pervestos šios "Satrijos" tuntu sesės: J. Bekerytė, K. Dambaraitytė, E. Gačionytė, V. Gačionytė, R. Karosaitė, V. Turūtaite, D. Draugelytė, D. Sinkevičiūtė, P. Sarkutė, S. Bakevičiūtė, R. Kaminskaitė, S. Zenkevičiūtė ir R. Radzevičiūtė. Kandidates globoja v.s. M. Vasiliauskienė.

• Jaun. skautėių "Rūtos" dr-vės sueiga — vasario 8 d., 1 v.p.p., L. Namuose. Ten pat ir tuo pačiu laiku šaukiamos vilkiukų sueigos.

• Kas dar nesumokėjo LSS nario mokesčio ar nepratęs "Skautų Aido" prenumeratorus 1975 metams? Jei dar tokių būtų, prašoma nebeatidėlioti ir tuojau susitvarkyti. Nepaslinkimas stabdo darbą. Č. S.

Studentų žinios

— Vasario 14 d. Toronto universitete Lietuvių Dienos nebus. Bus pranešta, kai bus perkelta Lietuvių Diena.

— Vasario mėnesio pabaigoje bus lietuvių studentų susirinkimas, kuriame galėsime nominuoti ir kandidatuoti į ateinančių metų valdybą.

— Kovo 8 d. bus studentų šokiai Lietuvių Namuose. Jeigu bus užtenkamai kandidatų į valdybą, tą vakarą bus ir valdybos rinkimai.

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čio gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis ginto išdirbinių pasirinkimas.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955Meistriškos darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

SPORTAS

SALFAS krepšinio žaidynės. Vasario 8-9 d.d. Toronto įvyksta Kanados sporto apygardos krepšinio žaidynės. Šeštadienį bus žaidžiama Priskelimo par. salėje ir Kent Public School. Rungtynių pradžia abiėjose salėse 10 v.r. Sekmadienį rungtynės vyks Anapilio salėje nuo 12.45 v.p.p. Šeštadienio vakarą, 7.30 v., įvyks šokiai Priskelimo par. salėje, o sekmadienį visi sportininkai kviečiami dalyvauti Misiose 11 v. r. Lietuvos Kankinių šventovėje, Mississaugoje.

KSA vadovas

ŽAIDYNIŲ TVARKARASTIS

Vasario 8, šeštadienis,

Priskelimo salė

10.00 Vytis — Aušra, vyrų klasė

11.30 Tauras — Kovas, vyrų klasė

1.00 Sakalas — Vyčio : Aušros laimėtojas, vyrų klasė

2.30 Vyčio — Aušros pralaimėtojas

— Tauras—Kovo pralaimėtojas.

Kent Public School

10.00 Vytis — Kovas, jaunių klasė

11.30 Aušra—Vytis, mergaičių klasė

1.00 Vytis — Aušra, jaunių klasė

Vasario 9, sekmadienį, Anapilio salė

12.45 Aušra—Vytis, mergaičių klasė

2.00 vyrų klases baigmės

3.30 Kovas — Aušra, jaunių klasė

Priskelimo salė (jei reikės)

12.30 vyrų klasė dėl III ir IV vietos.

Slidinėjimo pirmenybės. S. Ameri-

kos baltiečių ir lietuvių slidinėjimo

pirmenybės įvyks 1975 m. vasario 22,

šeštadienį, Blue Mountain Pak Ski

Resort, Collingwood, Ontario. Rengia

Kanados sporto apygarda, talkina

nama Toronto lietuvių sporto klubų

"Aušra" ir "Vytis". Lietuvių pirmeny-

bės bus išvestos iš baltiečių varžy-

bų. Informacija ir registracija:

Vincas Paulionis, 219 Briar Hill, To-

ronto, Ont. M4R 1J1, tel. 488-2274.

Dalyvavimas atviras visiems slidinė-

tojams.

SPORTAS VISUR

Vito Gerulaičio laimėjimai. Sausio

pabaigoje Filadelfijoje įvyko Ameri-

kos profesionalių uždarų patalpų teni-

so pirmenybės. Gerai pasirodė Vi-

tas Gerulaitis iš Niujorko. Po reikš-

mingos pergalės prieš žinomą olandą

Tom Okker Gerulaitis tik po 3 ki-

talandų kovos baigmėje pralaimėjo

amerikiečių veteranui Marty Ri-

esen 7:6; 5:7; 6:2; 6:7; 6:3. V. Gerulaitis

dar jaunas, bet jau dažnai pasirodo

geriausių tenisininkų tarpe. Rungty-

nes stebėjo 10,000 žiūrovų, kurie vi-

są laiką palaikė jaunąjį Gerulaitį.

Pastarasis yra buvusio Lietuvos lau-

ko ir stalo teniso meistro Vyt. Ge-

rulaičio sūnus.

Lietuvaitės Britų Bendruomenės

stalo teniso pirmenybėse, Melburne

įvyko BB stalo teniso pirmenybės,

kuriose Kanadai atstovavo dvi lie-

tuvaitės. Toronto V. Nešukaitytė

tokiose pirmenybėse dalyvauja III

kartą, o Birutė Plučaitė pirmą kar-

tą.

Šį kartą Kanados moterų koman-

da turėjo gerą pradžią. Jos nugalėjo

Australiją, Nigeriją, N. Zelandiją ir

Singapurą po 3:0. Tačiau sekančiose

rungtynėse pralaimėjo Anglijai 0:3

ir Indijai 0:3. Kanadai bendrai atite-

ko III v. Štai laikurios lietuvių rungtynių

pasekmės: V. Nešukaitytė — H. Morrow (Australija) 21:

19; 21:9; V. Nešukaitytė — E. Jacks

(Nigerija) 21:18; 15:21; 21:15; G.

Hsu ir Birutė Plučaitė — E. Jacks

ir O. Majekodunmi 19:21; 21:17; 21:

12. Šiose pirmenybėse nesisekė V.

Nešukaitytei, kuri turėjo pasiekti

laimėjimų prieš anglę ir indę.

Prieš mažai žinomą Anglijos Carole

Knight pralaimėjo 21:18; 21:16.

1973 m. Kanados moterų BB pirmeny-

bėse laimėjo II v. Didelė staigme-

na Kanados žaidėjos buvo 1971 m.

įvykusiose pirmenybėse Indijoje.

Tuomet Kanadai atstovavo V. Ne-

šukaitytė ir E. Sabaliauskaitė. Dar

nežinomos ir negrįdėtos žaidėjos

vos nenugalėjo pirmenybių favori-

tės Anglijos. V. Nešukaitytė laimė-

jo pirmąsias savo rungtynes, po to

kartu su E. Sabaliauskaite laimėjo

dvejeto žaidimą. Pasekmei esant

2:2, lemiama rungtynės teko žaisti

E. Sabaliauskaitei. Lietuvaitės buvo

visai arti laimėjimo ir didelės staig-

menos, tačiau nors paskutiniame

sete E. S. vedė 20:16, teko pralaimėti

ši setą ir rungtynes. Sunku patikėti

ar pasitaikys kita tokia artima pro-

ga nugalėti pajėgia Angliją.

Komandinės pirmenybės Mel-

burne pasibaigus, prasidėjo asmeni-

niai žaidimai.

SPORTAS LIETUVOJ

Pasaulio šimtaliųjų šaškių turny-

ras įvyko Amsterdame. Sov. Sąjun-

gai atstovavo septyniolikmetis vilnie-

tis E. Bužinskis. Jis turėjo galimybę

tapti laimėtoju, tačiau baigdamas

turnyrą prarado pusę tasko. E. Bu-

žinskis ir olandas H. Jansen pasida-

lino II v. Pustąskį daugiau gavęs Ro-

bilar iš Haiti laimėjo I v.

Sov. Sąjungos jaunių stalo teniso

turnyras įvyko Leningrade. Dalyva-

vavo Lietuvos jaunių ir mergaičių ko-

mandos. Komandinės pirmenybėsė

Lietuvos merginoms laimėjo III v.

Joms kartais tekdavo žaisti prieš žai-

dėjas, kurios priklauso Sov. Sąjun-

gos rinkinei. Komandėje žaidė Z.

Mataitytė, N. Sabulytė ir vilnietė D.

Bartkevičiūtė. Blogiau sekėsi jau-

niam. Nežinint gero M. Krejerio

žaidimo, lietuviams atiteko tik V v.

Individualinės varžybose M. Kreje-

ris laimėjo 3 medalius. Vieneto var-

žybose jis laimėjo III v. (35 perga-

lės iš 39 žaidimų). Dvejeto varžy-

bose laimėjo I v., mišraus dvejeto

varžybose — II v.

Vilniuje įvyko Sov. Sąjungos jau-

nių šachmatų pirmenybės, kurias ge-

rai pradėjo panevėžietis Z. Einaris.

Laimėjęs pirmus du žaidimus, jis su

kita laimėdais dalinosi I v. Tačiau

po 7 ratų panevėžietis tesurinko 4

taskus ir nusmuko į XII v.

Geriausių Europos šuolininkų rin-

kimuose Kęstutis Šapka pateko į IV

v. Pr. metais šuolyje į augstį jis pr-

šoko 2.25 m. Pirmoji vieta čia buvo

pripažinta rusui V. Sanejevui, kuris

pasiekė pasaulio triušolio rekordą su

pasekme 17,44 m.

A. S.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sios Toronto Rogers Cable TV

bendrovė, pradėjusi išjungti

dalį skelbimų. Kanados apeli-

cinis teismas amerikiečių skun-

dą atmetė, padarydamas išva-

dą, kad Buffalo stočių teisės

gautis JAV teritorijoje. Ta-

Reginos ir Petro Bražukų 25-rių metų vedybinė sukaktis buvo iškilmingai paminėta vasario 1 d. Anapilios salėje. Iškilmę suruošė bičiulių komitetas. Sukaktuviniukus salėje pasitiko p. Reginos tėvai ir kiti šeimos artimieji su tradicine duona bei druska. Susėdus sukaktuviniukams už garbės stalo, kun. P. Ažubalis sukalbėjo maldą. Baisiant vaives, sukaktuviniukus sveikino: p. Reginos tėvai p. Jakimavičiai, šeimos nariai, kun. P. Ažubalis, "T. Žiburijū" vardu — kun. Pr. Gaida, M. Yokubynienė, A. Vitkuvienė, Lietuvos Kankinių par. choro vardu — V. Balčiūnaitė, ateitininkų — pirm. V. Kriščiūnas, L. Fronto Bičiulių — V. Aušrotas. Visi sveikintojai pabrėžė sukaktuviniukų šeiminių ir visuomeninių veiklų. Jiems įteikta visų bendra dovana — stereo radijas, be to, pavieniai asmenys įteikė individualias dovanas. Jaukiam pobūviui vadovavo E. Miliauskas. Jis, tarp kitų nuopelnų, priminė, kad P. Bražukas yra ilgametis Kanados L. K. Kultūros Dr-jos pirmininkas, kuriam daug tenka rūpintis "T. Žiburijū" leidyba. Padėkos žodį tarė P. Bražukas, atsiliepdamas į visus linkėjimus, išreikštus gausių dalyvių žodžiais ir "Ilgiausių metų" posmais.

"Aitvaras", šaulių kuopos globojamas mėgėjų teatras, vasario 2, sekmadienį, L. Namuose suvaizdino 3 v. istorinį vaizdelį "Mirga". Tai buvo kartu ir naujai suorganizuoto teatro atidarymas. Režisėro A. Dargytės, Byszkiewicz vaidino pagrindinę Mirgos rolę. Režisūros darbe jai padėjo L. Nakrošienė. Kitas roles vaidino V. Staškevičius, R. Ginotienė, A. Stankus, S. Ramanauskas. Dekoracijas paruošė K. Imbrasaitis, grimavą J. Jagėla. Scenos priežiūra — V. Gražulis ir V. Stončiaus, sufleravimas — D. Jokūbaitytės, šviesos ir garsai — A. Byszkiewicz. Žiūrovų buvo pilna L. Namų salė.

Vaidinimui pasibaigus, įvyko trumpas atidarymo aktas. Gražiai paruošta akto dokumenta pasirašyti buvo pakviesti KLB pirm. J. R. Simanavičius, L. Namų pirm. J. Strazdas, KLB kultūros komisijos pirm. bei Hamiltono "Aukuro" režisėrė E. Kudabienė, KLB Toronto apyl. pirm. M. Abromaitis, kuopos pirm. St. Jokūbaitytės, režisėrė A. Dargytė-Byszkiewicz ir L. Nakrošienė. Kiekvienas jų tarė sveikinimo žodį, o S. Jokūbaitytės dar priminė, kad pirmadienį vakarais L. Namuose veikia vaidybos seminaras.

"T. Žiburijū" prenumeratorių V. Endzelis, siūdamas metinę rėmėjo prenumeratą \$15, pridėjo šias eilutes: "O švieskit per amžius vaikams Lietuvos, tas nevertas laisvės, kas neremia lietuviškos spaudos".

Maironio mokyklos vakaro lo-terijoje dail. A. Tamošaičio paveikslą laimėjo p. Glodenis, dail. J. Dargio paveikslą — P. Roževičienė, stalinę lempą — "Mohawk Furniture" dovaną — p. Greičiūnienė, J. Greičiūno paveikslą — p. Rasiulis, kosmetikos krepšelį — Margis Drug Store dovaną — p. Pažeriūnienė, dešrą — p.p. Krasauskų mėsos prekybos dovaną — A. Jagėla, žvakę — p. Mažono Drug Store dovaną — p. Komda. Kiti laimėjo tėvų komiteto suaukottus laimikius.

Tėvų komitetas dėkoja p. Simonaitienei už programos dalyvių pavaišinimą, Alg. Rimkui — už plakatų nupiešimą ir visiems kitiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šio mokyklos rengimo.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyrius visuotiniame susirinkime sausio 19 d. apžvelgė savo 1973-74 m. veiklą. Skyrius stengėsi padėti visiems, kuriems buvo reikalinga pagalba. Aplankyta 150 ligonių ir pagelbėta vargan patekusioms šeimoms. Surengtos uždarnos rekolėkcijos, turėta nemažai paskaitų. Skyrius dalyvavo ir talkino centro valdybos rengtame 25 m. Dr-jos sukakties minėjime. Jis taip pat talkino Karavano lietuvių paviljone /L. Namuose, dalyvavo evangelikų moterų dr-jos 10 m. veiklos sukakties minėjime. Vasario 16 ir sibirinių trėminių renginiuose. Kalėdų ir Velykų proga suruošė vaives visiems parapijiečiams. Iš surinktų lėšų skyrius parėmė Tautos Fondą, Prisikėlimo parapiją, Maironio mokyklą, "Moters" žurnalą, jaunimo organizacijas bei jų stovyklas, sporto klubus, liet. radijo valandėlę ir "T. Žiburijū". C.

Kanados daugiakultūrės tarybos posėdis įvyko Burlingtono viešbutyje "Ponderosa Motor Hotel" vasario 1 d. Išvakarėse buvo surengtas priėmimas Hamiltono italų "Venetian Club". Priėmimo ir posėdžio metu (jų pabaigoje) dalyvavo ir daugiakultūrių reikalų ministras J. Munro. Iš lietuvių dalyvavo kun. Pr. Gaida.

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa Vasario 16 proga yra paskyrusi lituanistinių gimnazijos kursų klausytojams tris premijas už rašinėlių tema "Vasario šešioliktoji ir V. Kudirka". Smulkesnės konkurso sąlygos bus paaiškintos kursų metu.

Lietuvių Journalistų Sąjungos Toronto skyrius, kuriam pirmininkauja J. Karka, artėjant Vasario 16 šventei, išsiuntinėjo angliškame dienraščiame ir etninei spaudai informaciją anglų kalba apie Lietuvos praeitį ir dabartį.

Mississauga ligoninėje gydo si J. Janušienė, Sv. Mykolo ligoninėje — O. Ališauskienė.

Mielą choro narę

Reginą Ramanauskaitę ir Juozą Miškinį,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, nuoširdžiai sveikina —

T. L. choras "VARPAS"

A+A

KAZIUI LAURINAICIUI

mirus, brolių ANTANĄ su šeima, žmoną ADELĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Karaskų šeima

Mylimai mamytei

A+A

ELENAI BRAKIENEI

mirus, vyrui ADOMUI, seseriai, dukroms, sūnums ir jų šeimoms reiškiamė nuoširdžių užuojautą —

Sabalaiskų šeimos

Garsusis lietuvių kilmės aktorius Sir John Gielgud (Geldaudas), gyvenęs Anglijoje, lankėsi Toronte. Jo kelionių tikslas — rūpintis britų scenos veiklų vaidinimu S. Amerikoje. Be to, jis yra kviečiamas vaidinti pagrindinius vaidmenis S. Amerikos teatruose. Apie J. Gielgudą rašė "The Globe a. Mail" sausio 24 d.

Rašytojo A. Solženicino drama "58-sis paragrafas" buvo vaidinama St. Lawrence Centre teatre. Apie ją "The Toronto Star" dienraštis 1975. I. 23 išspausdino McKenzie Porter recenziją. Joje autorius pažymi, kad Solženicinas sukūrė šią dramą, remdamasis savo išgyvenimais. Esą jis stokoja vienišintelio dalyko — humoristinio aspekto, kuris paprastai pasireiškia ir tamsiausioje tragedijoje. Šiaip jau drama esanti stipri, aktoriai geri. Baigdamas recenziją, autorius rašo: "Tai rusų tragedija stipriausioje savo išraiškoje, sukelianti ašaras ir jįrinši. '58 paragrafas' sudrums daugelį veidų sovietų ambasadoje Otavoje."

A. A. Marijos Krasauskienės Varnaitytės atminimui vietoje gėlių "T. Žiburijams" aukojo po \$5: V. Garnelienė, M. Racevicienė, M. Žilvitenė, B. Vytienė. Visos iš Delhi, Ont. Nuoširdus aciu už aukas.

PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estiškę duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir atrokiniai seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip piktas, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLS turi savyje grynos česnako alyvos. ADAMS GARLIC PEARLS buvo paravinėjami per 35 metus ir patenkino tūkstančius vartotojų. Dar šiandien nupirkt ADAMS GARLIC PEARLS ir pamatysite, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavaldė neturi nei kvapo nei skonio!

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

MONTREALIS

(Atkelta iš 8-to psl.)

skautai bei ateitininkai. Žmonių buvo gana daug, nors oras buvo blogas. Vakara rengė Zvejojtojų ir Medžiotojų Klubas "Nida". Pirmą kartą šokiams grojo Montrealio studentų estradinės muzikos orkestras "Perkūnas", kurį sudaro Algis Lapinas — vadovas, Gailius Lapinas, Andrius Lapinas, Petras Lapenat ir Gintaras Nagys.

"Darbininkas" labai gražiai įvertino jaunimo ansamblį "Gintara", kuris koncertavo Niujorke. Ansamblio pagrindą sudaro instrumentalistai. Tai vienintelis liaudies instrumentų orkestras visoje S. Amerikoje. Juo tikrai džiaugiasi montrealiečiai. A.A.

"Litas" užbaigė dvidešimtuosius savo veiklos metus su \$5,044,603 balansu ir tuo būdu per 1974 m. padidėjo \$642,061. Daugiausia paaugo terminuoti indėliai — net \$529,400 ir pasiekė \$1,555,450. Investacijos sumažėjo \$120,000 į \$468,925. Taupomosios sąskaitos padidėjo \$69,765 į \$2,581,106 ir čekių sąskaitos \$30,532 į \$778,172. Įskaicius metų pabaigoje narių išimtus "Canada Savings Bonds" pirkti \$140,000, "Lito" padidėjimas praėjusiais metais buvo normalus, nors ir nereikoldinis.

"Litas" dar turi nedidelį skaičių olimpinį II-sios serijos pinigų rinkinių ir milijoninės loterijos bilių vasario 16 d. traukimui. Pr. R.

London, Ontario

NEPAMIRSKIME BLYNŲ BALIAUS! Juk tai paskutinė proga prieš Gavėnią pasilinksinti ir kartu su draugais užsigaivėti. Viskas lietuviška: valgiai, salė, muzika ir... nuotaika! Ir tai įvyks šeštadienį, vasario 8, parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Pradžią 8 v.v. padėsia laimikiai loterijai. Kat. moterys iš savo kuklių santaupų stengiasi visus remti, tad paremkime ir jas gausiu atsilankymu į jų linkama šokių vakarą. Iš toli ir arti nepamirškite atvykti, o katalikės moterys lauks Jūsų su skaniais patiekalais ir gera nuotaika.

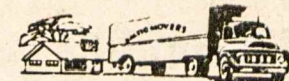
G. MACIENE, aktyvi KL Katalikų Moterų Dr-jos Londono sk. narė, atlikusi daug sunkaus darbo šios apylinkės nauda, nusilaužė ranka ir gydomasi namuose. Skyriaus valdybos narės ją aplankė, įteikė gėlių ir palinkėjo greit pasveikti. Prie to linkėjimo, tikiu, prisideda ir daug Londono lietuvių, įskaitant ir šias eilutes rašanti. E. D.

NUOSIRDUS ACIU KL Katalikų Moterų Dr-jos sk. narėms už man surengtą gimtadienio staigmeną ir dovaną, kuri visada man primins Jūsų nuoširdumą. Dėkoju ir visiems bičiuliams bei artimiesiems, žodžiu ar raštu mane ta proga sveikinuosiems ir įteikusiems vertingas dovanas. Visai tai liks man maloni prisiminimų. Su nuoširdumu — I. Danilūnienė

Ottawa, Ontario

GENES KONGELIENĖS paveikslų paroda bus Otavos "Little Theatre", 400 King Edward Ave., vasario 7-22 d.d. Lietuviai prašomi atsilankyti. Dailininkė jau keli metai gyvena Otavoje ir priklauso Otavos Lietuvių Bendruomenėi. Kr.

Neatskiriamas lietuviškos šeimos palydovas — lietuviškas laikraštis.

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamos turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir menšškai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageldivimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių vartotos arba naujos motinos gausite per
VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)

courtesy CHEV - OLDS

2749 Lakeshore Blvd.
• Raštinė: 255-9151 • Namai 767-7820

Tėviškės Žiburiai • 1975. II. 6 — Nr. 6 (1305) • 7 psl.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

Sausio 18-20 d.d. Simas Kudirka su žmona vėl lankėsi Čikagoje ir buvo Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjaus svečiai. Kadangi Balzekai gyvena John Hancock dangoraižio 87 aukšte, tad ir Kudirkas apgyvendino to milžiniško pastato augštybėse. Kudirkoms buvo sudaryta proga aplankyti miesto biblioteką, kur jie rado ir lietuviškų knygų (apie tai Kudirka pasakojo "Daily News" dienraščio reporteriui), o vadovybė Mokslo ir Pramonės Muzėjaus, kurį yra savo laiku aplankę Molotovas, Nehru, karalienė Elzbieta II ir kiti, Kudirkoms suruošė specialius pietus. Tą patį šeštadienio vakarą S. Balzekas surengė Kudirkoms priėmimą Lietuvių Kultūros Muzėjuje, kur buvo ir spaudos konferencija su lietuviškų laikraščių ir radijo valandėlių atstovais. Čia rašantis ta vakara turėjo kitų išpareigojimų, tad neteko dalyvauti spaudos konferencijoje.

LIETUVIŲ SVENTOVEJE

Pirmojo Kudirkų apsilankymo Čikagoje proga iškilmingos Mišios, da lykrujančiant Kudirkoms, jo motinai ir dukrai, atlaikytos Marquette Parko liet. šventovėje. Ši karta persikelta į Brighton Parko liet. šventovę, nes tos parapijos ribose yra Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjus. Jau gerokai prieš 10 v. dideli būriai lietuvių suplaukė į šventovę, 1000 vietų turinti šventovė buvo pilna žmonių. S. Kudirka, jo žmoną ir Lietuvos gen. konsulą Niujorke A. Simutį į šventovės priekį atlydėjo jaunimo, šaulių ir parapijos kunigų procesija, chorui giedant "O Kristau, pasaulio Valdovė". Lietuviškų Mišių skaitovas akt. K. Ozelis tarė istorinio-patriotinio pjūvio įvadinį žodį, o po jo svečius labai nuoširdžiu lietuvišku žodžiu pasveikino prel. D. Mozers, per eilę metų savo parapijoje lituanistinė mokyklai sudaręs tokias sąlygas, kokias retai kas turi. Idomu buvo, kai šventovėje prie skaitovo pulpo stovėjo ir jauna lietuvaitė, pasipuošusi taut. drabužiais. Ji pranešinėjo, kurios giesmės bus giedamos Mišių metu. Mišias atnaušo ir taiklų pamokslą apie tiesos liudytuosius pasakė kun. J. Plankis, tos parapijos vikaras. Mišios baigtos Lietuvos himnu ir akt. K. Ozelio žodžiu, priminusiu tuos, kurie tebeuž lietuviškos laisvės, kurie dabar tebekentė kalėjimuose ir konc. stovyklose. Po to žodį tati šventovėje buvo pakviestas ir S. Kudirka. Jo žodis buvo ilgas, dvelkiantis gilia rimtimi. Gyvais faktais kalbėjo apie sunkią tikinčiųjų padėtį Lietuvoje, iš kisenės išsiėmus rodė Lietuvoje slapta perspaudintą maldaknygę, už kurią ten žmonės turi eiti net į kalėjimus. Išreiškė vilą, kad Lietuvoje drausulio užteks, o mums, laisvėje gyvenantiems, reikia vienybės. Šiose padėkos Mišiose dalyvavo ir apie 100 lit. mokyklos mokinių, Kudirkai pa-

likusių gal didžiausią įspūdį. Kudirkų pagerbimą Brighton Parko lietuvių šventovėje rengė klebonas, jo vikaras, L.B. apyl. valdyba, vadovaujama J. Slajaus, ir lituan. mokykla su vedėja mokykl. S. Jonynienė bei kiti. Brighton Parkas yra ta kolonija, kur minėtos institucijos gražiai sugyvena. Tos trys institucijos Kudirkų apsilankymo proga išleido ir istorinės S. Kudirkos kalbos, pasakytos jo teisme Vilniuje, santrauką. Po Mišių par. salėje Kudirka ir jo žmona visa valandą pasirašinėjo autografus ant jo kalbos santraukos brošiūros.

PUOSNIOJE SALEJE

Pagrindinis S. Kudirkos, kaip 1974 m. iškiliausio lietuvių, pagerbimas įvyko "Martiniq" restorano pokylių salėje. Jį rengė Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjaus vadovybė. Rengėjų komitetui vadovavo L. Dargienė. I banketą, nors bilietai kaina buvo \$25 asmeniui, suplaukė per 300 svečių. Vyravo angliškai kalbanti visuomenė, nes ir Balzekas yra JAV gimes lietuvių sūnus. "Martiniq" restoranas su puikiu "Drury Lane" teatru ir salėmis yra viena puošniausių vietų Čikagos pietvakariuose. Kai kitose salėse buvo amerikiečiai sužinojo, kad pokylio salės puošniamie prieangyje su svečiais sveikinas Kudirka ir jo žmona, iš visų kraštų ėjo paspausti rankas tam populiariam šių dienų lietuviui. Banketo metu įspūdinga kalbą angliškai pasakė gen. konsulas A. Simutis, atstovavęs ir Lietuvos gen. konsulei Čikagoje, nes tuo metu mūsų konsulė sirgo. S. Kudirkos kalba, kurios kiekvieną sakinių tuojau angliškai vertė M. Kriaučiūnienė, buvo trumpa, svari ir uždeganti. Kudirkų vaikų mokslo fondai čia buvo įteiktos did banko knygtės po \$1000. Tai buvo pagrindinė dovana Kudirkų šeimos ateičiai, išplaukusi iš šio banketo pelno ir kartu iš JAV gimusių Balzekų iniciatyvos.

Kai po vakarienės ir prasmingos programos svečiai paskendo šokių sūkuriuose, S. Kudirka dingo. Vienam kempelyje jį ilgokai klausinėjo dienraščio "Sun-Times" rusiškai kalbančias reporteris. S. Kudirka tiesioginiame kontakte, be vertėjo pagalbos, galėjo visa širdimi atsiskleisti. Vėliausioje ano dienraščio laidoje atspausdintas ir kitos dienos ankstyvosios laidose pakartotas reporterio F. K. Plous, jn., straipsnis apie Simo išgyvenimus koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose buvo gal pats dramatiškiausias. Pirmadienį Kudirkoms buvo pakviesti aplankyti Cook apskrities pirmininko istaiga ir dienraščio "Daily News" redakciją. G. Kudirkienė rašančiam pareiškė, kad visai jai šeima tikisi anksčiau ar vėliau apsigyventi Čikagoje. Simas į Čikagą grįš vasario 14 d. pasakytą kalbos jaunimo rengiamame Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

A+A

POVILUI PAURIUI

mirus, liūdesyje likusių šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame —

U. J. Bacevičiai

O. E. Žemaitaičiai

M. B. Pranskevičiai

S. Jurgelis

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Del priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS S. BROGOWSKY, O.D.

412 RONCESVALLES AVE. (prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai

249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883

35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •

• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjais gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave., ISTAIGA Toronto 3, Ontario Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Metinis "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

• Dar niekad Toronte negirdėta, nematyta solistė ir dailiojo žodžio meistrė ELENA BLANDYTĖ iš Čikagos ir torontiškis sol. RIMAS STRIMAITIS. Akompaniatorius — JONAS GOVĖDAS

• Didžioji ir mažoji loterija: spalvotos televizijos priimtuvai, radijo aparatai, žymiųjų dailininkų paveikslai, skulptūros, keramikos kūriniai ir t.t.

• Šokiams gros geras orkestras
• Baras, užkandžiai, Užgavėnių valgiai

Apvalūs stalai po 10 vietų rezervuojami iš anksto "T2" administracijoje tel. 275-4672 arba parapijų patalpose po pamaldų. Galima rezervuoti ir paskiras vietas. Įėjimas — \$4.00, studentams — \$2.00

Kviečiame visus tautiečius dalyvauti — ne tik iš Toronto, bet ir kitų vietovių! Dalyvaudami paruošime kelių spausdintam žodžiui!

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Vasario 16 sukaktis bus atžymėta Anapilyje iškilmingomis pamaldomis. Kviečiamos organizacijos dalyvauti pamaldose su vėliavomis.

— Pakvietimai į Vasario 16 banketą, kuriame dalyvaus Simas Kudirka su ponia, gaunami sekmadienį po pamaldų salėje.

— Gavėnios rekolekcijoms pakviestas kun. Anicetas Tamošaitis, SJ, iš Čikagos.

— Ateinanti sekmadienį Anapilio salėje visą popietę vyks Kanados apygardos krepšinio rungtynės (žiūr. sporto skyrių).

— Sausio 30 d. Sv. Jono lietuvių kapinės palaidotas a.a. Steponas Juodkaitis. Vėlonies žmonai nuširdi užjautė.

— Anapilio salėje sekmadieniais po 11 v. pamaldų gaunami šilti pietūs.

— Visose parapijose gavėnios metu organizuojama speciali rinkliava "Share the Lent" padėti badaujančioms kraštams.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 7.30 v. r., už a.a. Emiliją Jasiūnienę; sekmadienį, 10 v. r., už Petraičių ir Norikų šeimos mirusius, 11 v. už Kažemėkų mirusius ir Urnavičių šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Robertas Klemensas Nacevičius.

Kolektyvinėje užuojautoje a.a. J. Bleizgio artimiesiems "T2" 5 nr. atitaisyti netikslumai: L. A. Millstone paaukojo T. Fondui ne \$5, o \$10; E. Uleickienė ir L. Novogrodskienė — \$5. — Užuojautoje a. a. K. Daulensko šeimai turėjo būti: paaukojo T. Fondui \$50: R. Namiškų, R. Gerasimavičių šeimos ir E. Večerskienė.

Lietuvių evangelikų parapijos žinios

— Antradienį, 8 v.v., parapijos valdybos posėdis bažnyčioje.

— Penktadienį bei šeštadienį — jaunimo slidinėjimo iškyla Aspen Ski Resort. Dėl transportacijos skambinti Kristinai Dambaraitėi LE 6-1433 arba Astai Sernaitei 769-5076. Jau 22 užsiregistravo. Dėl jaunimo išvykos II metų konf. pamokos nebus.

— Sekmadienį, 9.30 v. r., pamaldos, sekmadienio mokykla bei I metų konf. pamoka.

— Sveikiname Mariją Naujokienę bei Otto Reinertą, kurie vasario 1 d. sukūrė naują šeimos židinį. Vestuvių apeigas atliko kun. Alg. Žilinskas.

— Užuojauta: p.p. Delkams, p. Osvaldo Delkaus tėvėliui a. a. Juozui Delkui, 87 m., mirus Vokietijoje sausio 25 d. Išsėkis ramybėje!

VIENTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDymo SVEIKATOS KLİNKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

MIAMI BEACH išnuomojamas vieno miegamio butas. Gali miegoti keturi. Skambinti 532-4660 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sekmadienį per 11.15 v. Mišias giedojė sol. V. Verikaitis. Jam už dažną mūsų šventovėje giedojimą nuosirdus ačiū.

— Sausio 28 mūsų šventovėje pakrikštytas Morkus Dovydas Butkevičius, Viliaus Jono ir Dianos Butkevičių sūnus.

Sausio 31 d. palaidotas ilgai sirgęs Steponas Juodkaitis. Nuosirdžiai užuojautą reiškiami jo žmonai Juzefai ir visiems mirusiojo draugams. Taip pat gili užuojauta Tadiui Krasauskui, jo šeimai ir artimiesiems mirus motinai Marijai. Lietuvoje mirė Barbara Mackevičienė. Gili užuojauta sūnui Jonui.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi tuoj po Mišių, iš anksto susitarus.

— Choro repeticijos — ketvirtadieniais 7.30 v.v. Muzikos studijoje. — Parapijos loterija jau davė \$5426 pelno. Dar yra daug negražintų loterijos biulečių šaknelių. Loterijos traukimas bus per parapijos metinę vakarienę kovo 16 d.

— Pensininkų klubas rengia Užgavėnių vakarienę vasario 10 d., 6 v.v., Parodų salėje. Programoje — loterija ir rankdarbių parodėlė. Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas — tik \$2.50. Vakarienei registruotis pas S. Miniotienę tel. 534-7610, A. Vaitkevičienę — tel. 769-4254, klebonijos raštinėje arba sekmadieniais parapijos bibliotekoje.

— Vasario 16 d. iškilmingose Mišiose 11.15 v. dalyvaus S. Kudirka, ateitininkai, Toronto Pūtvių kp. šauliai, "Satrijos" ir "Rambynų" skautų bei skautių tūntai organizuoti su savo vėliavomis.

— Kovo 9-16 d.d. bus parapijos metinės rekolekcijos, kurias ves kun. K. Pugevičius.

— Mišios: šeštad. 8 v. už Romeikų šeimos mir., užpr. M. Romeiką; 8.30 v. už a.a. Vladą Miškinį, užpr. L. Namų pensininkai; 9 v. specialia int., užpr. S. Treigys; 9.30 v. už a.a. Agnietę Kežnaitienę, užpr. Prisikėlimo par. tretininkės; sekmad. 8 v. už a.a. Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę; 9 v. už a.a. Kazimierą Zalagėną ir Kovalskių šeimos mir., užpr. I. A. Zalagėną; 10 v. už a.a. Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienę; 11.15 v. už a.a. Mariją Bumbulienę, užpr. Trane Co. lietuvių; 7 v.v. už a.a. Vladą Skilandžiūną, II met., užpr. J. Skilandžiūną.

Lietuvių Namų žinios

— Jau buvo pranešta, kad sausio 28 d. atidaryta svetainė "Gintaras". Tačiau buvo neteisingai pranešta, kad svetainė atidaryta visos 7 savaitės dienas. Tuo tarpu gautas leidimas atidaryti 6 savaitės dienas (pirmaadienį — šeštadienį) nuo 12 v. dienos iki 1 v.r. Sekmadieniais bus duotas leidimas tik po kurio laiko, kai alk. gėrų vadyba patirs, kad svetainė "Gintaras" moka tvarkytis ir laikosi taisyklių. Tarp kitų reikalavimų, kurie bus paskelbti svetainėje, yra reikalavimas, kad svetainėje lankytų tik nariai. Narys gali atvesti vieną svečią, už kurio elgesį jis laikomas atsakingu.

— Vasario 9, sekmadienį, 3 v. p.p., didžiojoje salėje įvyks skautų Vasario 16 minėjimas.

— Vasario 16, sekmadienį, 7 v.v., didžiojoje salėje įvyks S. Kudirkai pagerbtai banketas, ruošiamas apylinkės valdybos. Pakvietimai gaunami LN raštinėje.

— I LN narius įstojo: Taciliauskienė Ona, Gonta Kazys, Dicevičius Pranas, Vilenbrechtas Rudy, Vaisvilienė Ada, Baltramaitis Kazys, Sabaliauskas Jeronimas, Dambruskas Povilas, Juršys Jonas, Tribinevičius Emilija, Leveris Jonas, Kušlikas Juozas, Kušlikas Nina, Kušlikas Danutė, Seliokas Alfonsas, Karn Petras, Bailey Jonas, Sonda Rimvydas, Barzevičienė Elena, Walencej Eugeneja. Jie visi įmokėjo po \$100 nario įnašus. Nario įnašus papildė: Lapas Harey, Juodvalkis Petras, Vaškevičius Jonas — po \$75; Mockus Feliksas, Govėdas Jonas ir Barysas Juozas po \$50, Morkėnas Alfonsas — \$25.

V. Ignaitis, Kanados Lietuvių Bendruomenės ir Kanados Lietuvių Fondo veikėjas, iki šiol gyvenęs Rodney, Ont., kur turėjo tabako ūkį, persikėlė su šeima į Torontą ir jau įsikūrė.

Kanados sporto apygardos

ŠOKIŲ VAKARAS

• Šokiams gros Algio Kaminsko orkestras "Muzika"
• Bus karštų valgių bei įvairių gėrimų bufetas

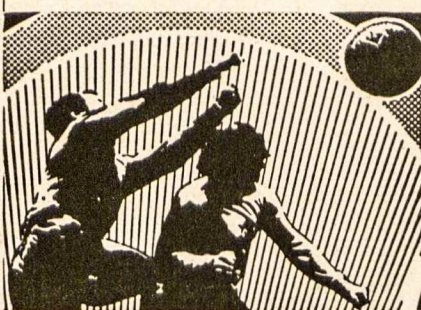
Įėjimas — \$3, moksleiviams — \$2.

KREPŠINIO PIRMENYBĖS

vasario 8, šeštadienį, nuo 10 valandos ryto

Prisikėlimo parapijos salėje: vyrų, mergaičių A klasės

Kent pradžios mokykloje: jaunių A klasės

vasario 9, sekmadienį, nuo 1 v.p.p., pirmenybių baigmės Anapilio salėje

Prisikėlimo parapijos salė — 1021 College St., Toronto
Anapilio salė — 2185 Stavebank Rd., Mississauga
Kent pr. mokykla — 980 Dufferin St., (prie Bloor St. W.), Tor
Įėjimas — \$1, moksleiviams — \$0.50. Bilietas galioja vienai dienai visose rungtynėse

Rengia Toronto Aušros ir Vyčio sporto klubai

MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJOS

Tradicinis ŠIUPINYS

• Linksma programa
• Turtinga loterija
• Skani vakarienė

Įėjimas, įskaitant vakarienę, \$5.00

MALONIAI Kviečiame visus ATsilankyti

į tradicinį Lietuvių Namų

UŽGAVĖNIŲ VAKARĄ — ŠOKIUS

vasario 8 d., 7 valandą vakaro

• Šilta vakarienė su vynu
• Labai geras orkestras
• Įvairūs bufetas

Bilietus įsigyti L. Namuose ir pas patintojus

Įėjimas — \$6.00 suaugusiems, \$4.00 pensininkams ir studentams

LN valdyba

Metinis "T. Žiburių" spaudos balius — vasario 8, šį šeštadienį, 7 v.v., Anapilio salėje. Visos tarnybos ir meninė programa yra paruošta. Pasamdytas geras orkestras šokiams. Susitarta su šeimininke dėl Užgavėnių valgių — jie bus gaunami už labai prieinamą kainą. Baliaus dalyviai galės atsisiegti įvairiais gerimais. Vietų dar yra balkone, iš kurio labai patogu sekti programą. Bilietai ir balkoną yra žymiai pigesni, būtent, \$3 asmeniui, studentams — \$2. Rengėjai laukia visų atsilankančių.

Rekolekcijos studentams bus vasario 8, šeštadienį, Scarboro Foreign Missions patalpose, 2685 Kingston Rd. Prasidės 8.30 v. ryto ir baigsis 5 v. p. p. Registruotis pas J. Dūdaitę tel. 766-3689. SAS.

Vasagos - Stayner ir apylinkių lietuviai Vasario 16 minės vasario 15 d., 7 v. v., Stayner "Golden Apple" restorane. Po oficialiosios dalies bus šilta vakarienė, už kurią užsimokama iki vasario 11 d. (vaikams nemokamai). Kilus neaiškumams, skambinti p. Stanevičiui tel. 428-3234. Rengėjai

A.a. Marijai Krasauskienei mirus, jos prisiminimui Birutė ir Viktoras Norkai paaukojo \$10 "T. Žiburiams".

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų KRAUTUVĖ.
3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364
R. Statulevičius

vasario 8, šeštadienį, Anapilio salėje

(2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario).

• Baliaus pradžia 7 val. vakaro,
• programos - 7.30 v.v.

MONTREALQUE

Lietuvos valstybės atstatymo

minėjimas Montrealyje,

1975 m. vasario 16, sekmadienį,

• 11 v. r. IŠKILMINGOS PAMALDOS lietuvių šventovėse Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

• 3 val. po pietų MINEJIMAS Plateau salėje, 3710 Calixa Lavalle, Montreal.

Prelegentas — dr. J. K. Valiūnas, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas

• Koncertinę dalį atliks: sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ, Montrelio Lietuvių Jaunimo Ansamblys "GINTARAS", Rasa Lukoševičiūtė ir Aušros Vartų parapijos choras.

Rengėjai

Šv. Kazimiero parapijos žinios

1974 M. FINANSINĖ APYSKAITA

I. Pajamos

1. Rinkliavos	\$8,542,31
2. Parapijos mokesčiai	2,386,00
3. Aukos Mišioms	1,195,00
4. Santuokos ir laidotuvių	1,104,00
5. Votyninės žvakės	1,073,47
6. Palūkanos ir metrikų ištraukos	386,57
7. Aukos	7,249,35
8. Nuomos	1,504,07
9. Parengimai	5,492,35

Iš viso \$28,933,12

II. Išlaidos

1. Algos	\$5,978,97
2. Mokesčiai	316,61
3. Patarnavimai ir honorarai	1,070,44
4. Giedoriai	1,531,00
5. Maistas	1,460,00
6. Kulto reikmenys	509,21
7. Žvakės	594,13
8. Raštinė	135,90
9. Svaros palaikymas	405,50
10. Telefonai	459,35
11. Šviesa	776,23
12. Sildymas	3,213,13
13. Taisymas	906,22
14. Palūkanos	1,505,61
15. Mokesčiai ir rinkliavos arkivyskupijai	691,78
16. Labdara ir kitos išlaidos	177,54
17. Atmokėtos skolos	10,000,00

Iš viso \$29,731,62

— Praėjusių metų apyskaita visai panaši į 1973, skiriasi tik kaikuriomis sumomis. 1973 m. turėjome \$28,910,34 pajamų, 1974 m. — \$28,933,12; 1973 m. rinkliavos — \$7,440,94, 1974 m. — \$8,542,31; 1973 m. aukos — \$6,177,00, 1974 — \$7,249,35; 1973 m. parengimai — \$6,734,33, 1974 m. — \$5,492,35. Siemot atmokėjus \$10,000, mūsų par. skola yra tik \$20,000. Dabartinio metų parapijoje turime 318 šeimų. 1974 m. turėjome 4 krikštus, 7 sutuoktuves ir 20 laidotuvių.

— Šių metų rekolekcijas mūsų šventovėje ves "T2" redaktorius kun. dr. Pr. Gaida kovo 20-21-22 dienomis ir baigs sekmadienį, kovo 23, 11 v. pamaldomis bei bendrais pusryčiais mūsų svetainėje.

— Mūsų par. jaunimas sausio 18 d. surengė išvyką į kalnus, sausio 25 — vakarienę par. svetainėje. K. A.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Padidink namų, gaisro apdraudą!

NES DAUGUMA TURIMŲ APDRAUDŲ PRILYGSTA 50% NAMO STATYBOS KAINAI.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722 - 3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamosios s-tos	6.0%
Taupomosios s-tos	8.5%
Term. ind. 1 m.	9.0%

Trumpalaikiškus indėlius įvairuojančiomis palūkanomis.

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.